

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 23, 1986

№ 165

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Aušra Nr. 49(89)

Prieš 30 metų

Iš savo atsiminimų

A. VIENUOLIS

(Tėsinys)

Aš buvau giliai tikintis ir nė karto savo gyvenime nebuvau susvyravęs tuo aukštuju slėpininguoju Idealu, kuris yra suvokiamas tik mūsų sielai, bet ne protui, ir juo toliau, juo ilgiau aš gyvenau ir brendau, juo labiau ir giliau tikėjau ir pasitikėjau, kaip kadaise ir mano motutė, Taja Paslaptin-gaja Visagale Ranka.

Nors aš „pamaldžiųjų“ ir buvau apšauktas bedieviu, bet... Bet aš nutolstu nuo savo tikslo — grįžtu prie savo autobiografijos...

(Toliau seka jo paties ranka padarytas prieraišas.)

N. B. Savo prašymą palaidoti mano Piliakalnio papėdėje atšaukiu, kad chuliganai-piktadariai ir mano amžino atilsio vietelės neišnaikintų taip, kaip jie padarė su rašytojo Jono Biliūno kapu ir Dariaus Girėno atvaizdais, įamžintais Puntuko akmenyje.

Prašau mane palaidoti mano sodyboje, pagal 1954 m. (?) rugpjūčio mėn. 22 d. Utenos notaro surašytą testamentą.

Anykščiai, 1955.V.14.

1954 m. gruodžio mėn. vyskupo buvau paskirtas į

Anykščius, kur tuo metu dirbo kan. J. Žitkevičius ir kun. V. Arlauskas. Apsigyvenau atskirai, bet dažnai užeidavau pas kunigus. Advente užėjau pas kan. Žitkevičių ir radau jį su kun. Arlausku besitariančius, kaip aprūpinti, nesiekiant kitų dėmesio, sunkiai sergantį rašytoją A. Vienuolį-Žukauską. Kan. Žitkevičius ir kun. Arlauskas jau senokai gyveno Anykščiuose ir kiekvienas anykštiečiai juos gerai pažinojo. Aš, tik ką atvykęs, visuomenei nepažįstamas, todėl ir pasišūliau imtis misijos. Be to, su rašytoju ir seniau buvau pažįstamas, taigi buvo proga aplankyti ligonį, kurio seserys pranešė, kad brolio sveikata silpna ir prašo aprūpinti Sakramentais.

Nuvykus, rašytojo namiškiai įvedė mane pas ligonį, kuris mane pažino. Pasiskundė, kad Kryme su voniomis įvarė jam infarktą ir dabar jį net valgydinti reikia. Pasisakiau nenorįs ligonio ilgai varginti, todėl jei norėtų, galėčiau aprūpinti Sakramentais. Ligonio veidas prašvito. Paprašė ateiti rytojais dieną 11 val.

(Bus daugiau)

Filipinų prezidentė Corazon Aquino ketvirtadienį paminėjo savo vyro Benigno Aquino nužudymo trejų metų sukaktį. Atentatas padarė jį kankiniu ir Filipinų demokratinį jėgų kovos simboliu, kuris sujungė tautą į kovą prieš diktatorių Marcos. Minėjimas iš JAV atvyko Coreta Scot King, panašiai žuvusio Martin Luther King našlė. Nuotraukoje Dona Aurora Aquino deda gėles prie savo sūnaus Benigno kapo.

Sovietai nori būti su kitais

Geneva. — Šveicarijoje visi labai nustebo, kai Sovietų Sąjunga pasiprašė būti priimta nare į pasaulinę prekybos organizaciją, sutrumpintai vadinama GATT. Ta organizacija rūpinasi, kaip palengvinti prekybinius ryšius tarp valstybių, kurios jai priklauso.

Ši sovietų norą tenka suprasti, kaip žymų pasiekimą Sovietų Sąjungos nusi-statyme, — sako oficialus GATT kalbėtojas, nes Gorbačiovas nori kaip nors pertvarkyti sovietų ekonominius reikalus ir todėl nori

Hitlerio—Stalino pakto sukaktis

Baltiečių Federacija Kanadoje drauge su kitomis vidurio-rytų Europos išsivijusių organizacijomis planuoja pasauliniu mastu paminėti 1939 m. rugpjūčio 23 d. pasirašytą gėdingąjį Molotovo-Ribbentropo pakta. Ši projekta remia ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Molotovo-Ribbentropo paktas ir jo rėmuose suteikta sovietinė parama įgalino Hitlerį pradėti antrąjį pasaulinį karą ir su Stalinu pasidalyti Lenkiją bei Pabaltijo valstybes. Tiesioginė pakto paseka yra tebesitęsianti šimto milijonų vidurio-rytų europiečių nelaisvė.

Toronto mieste sudarytas komitetas š.m. rugpjūčio 23 d. rengia minėjimus Šiaurės ir Pietų Amerikoje, Australijoje, ir abipus geležinės uždangos Europoje. Pakto sukaktis bus pirmoji „Tarptautinė Juodo Kaspio Diena“ (Black Ribbon Day).

Iš Australijos ELTAI pranešta, kad „Juodo Kaspio diena“ ten bus minima Pertho mieste. Pabaltiečiai organizuoja vigiliją prie Wesley bažnyčios ir viešą mitingą miesto rotušėje.

Paminėjime rugpjūčio 23 d. dėdėdami juoda kaspiną ar raištį. Organizuokime demonstracijas, susirinkimus, paskaitas, rašykime laiškus laikraščiams, stenkimės šia sukaktimi sudominti vietinę spaudą ir televiziją.

(ELTA)

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kuba ir Rumunija pasirašė naują ekonominę ir techninio bendradarbiavimo sutartį, pagal kurią prekyba išplečiama 1.7 bil. dol. suma.

— Amerikiečių radikalų grupė aktyvus narys Stokely Carmichael yra pasodintas Guinėjose kalėjime. Jis tuo valstybėje gyvena jau nuo 1969 metų. Kaip Washingtone veikiantis Visų Afrikos Žmonių Revoliucinė partija sako: „Mes nežinome, kada jis buvo areštuotas, bet yra patvirtinta, kad jis yra kalėjime“. Vienas tos partijos narys pažymėjo, kad Carmichael yra pakeičęs savo pavardę į Kwame Toure ir areštuotas už tai, kad norėjo nuversti Guinėjose valdžią.

— Sudano sukilėliai nušovė kelevinį lėktuvą, kuriuo skrido 60 žmonių. Visi yra žuvę. Washingtonė manoma, kad tame lėktuve nebuvo amerikiečių. Ta sritis, maždaug 450 mylių nuo sostinės Khartoum, yra kontroliuojama sukilėlių, pasivadinusiu Sudano Žmonių Išlaisvinimo armija. Pagal Britų radiją, sakoma, kad sukilėliai atakuos kiekvieną lėktuvą, kuris vės žmonėms maisto, o toje srityje 2 mil. žmonių gresia badas, nes jau 3 metai, kai ten vyrauja sukilėliai.

— Antrame pasaulyje aukščiausio kalno viršūnėje Pakistane sušalo 6 kalnų laiptotojai ir jų tarpe dvi moterys. Tuo metu ten siautė didelė audra ir tik 2 išliko gyvi: vokiečiai ir austras. Ši kalno viršūnė K-2 yra po Everesto kalno antroji — 28,250 pėdų aukštyje.

— JAV lėktuvnešis Forrestal plaukia į Mediterranean jūrą eiliniams pratimams kartu su Egipto laivais.

Hitlerio vyriausybė tris sykius įsikūso i Lietuvos, Latvijos ir Estijos reikalus. Profesorius Hellmann'as yra Lietuvos istorijos vokiečių k. autorius. Taip pat plačiai informuojama apie Černobylio avarijos poveikį Lietuvai, Berno konferenciją, amerikiečių rašytojų pasisakymus apie Lietuvą ir kt. Spausdinama ištraukų iš lietuvių pogrindžio spaudos. Redakcijos adresas: 6808 Viernheim, Franconvillestr. 16, West Germany.

(ELTA)

„Eltos“ vokiečių kalba numeris

Iš spaudos išėjo š.m. trečias, liepos-rugsėjo ELTA-Pressedienst numeris. Jame randame išsamų Miunchene gyvenančio istoriko prof. dr. Manfred'o Hellmann'o straipsnį „Birželio 22-oji ir Pabaltijo valstybės“, kuriame jis aprašo kaip šešerių metų bėgyje

Satelitai ieško ryšių su Izraeliu

Jeruzalė. — Izraelio-Sovietų Sąjungos santykiai liko, kokie buvo per paskutinius 19 metų. Šią savaitę buvo bandyta susitarti dėl konsularinės sutarties, tačiau susitikimas Helsinkyje praėjusį pirmadienį nedavė vaisių. Sovietų valdžia lengvai atmetė šį nepasisekimą. Užsienio reikalų ministerija paaiškino spaudai, kad Sovietų Sąjunga turi Izraelyje nuosavybių ir ten gyvena nemažai sovietų piliečių, tačiau Sovietų Sąjungoje nėra nuolat gyvenančių Izraelio piliečių ir nėra Izraelio nuosavybių. Ministerijos atstovas Gerasimov pridėjo, kad „Izraelis neturi jokių teisių kalbėti už žydų tautybės sovietų piliečius“. Taip ir pasibaigė Helsinkio susitikimas.

Liko faktas, kad Maskva nutarė ieškoti šiek tiek artimesnių ryšių su Izraeliu. Maskva davė leidimą ir kai kurioms satelitinėms valstybėms suartėti su Jeruzale. Netrukus Izraelis užmegs diplomatinis ryšius su Lenkija ir su Vengrija.

Pirma apie ryšius kalbėti pradėjo Lenkijos vyriausybė. Pirmieji kontaktai buvo Vakarų Vokietijos sostinėje Bonoje. Po to Lenkijos užsienio reikalų ministeris tarėsi su Izraelio ministru New Yorke, Jungtinėse Tautose. Sekė pasikeitimai menininkais ir šokių grupėmis.

Pasitarimai su Vengrija prasidėjo prieš kelerius metus. Nors diplomatinii ryšių dar nėra, daug izraeliečių vasarą važiuoja aplankyti Vengrijos.

Bombos Londone

Londonas. — Londono miesto Kensingtono dalyje sprogsi bomba sunaikino iraniečio laikomą krautuvėlę. Žuvo vienas žmogus ir penki buvo sužeisti. Krautuvėje buvo laikoma monarchistinė literatūra ir kritiškos vaizdajuosės apie ajatolą Khomeinį. Iš Irano ambasados būdavo įspėjama sulaikyti tą literatūrą skleidus žmonėse. „Nėra abejonės, kad ajatolos Khomeini režimas yra labai jautrus bet kokiam jo tironijos padromyui“, sako to žuvusiojo draugas.

Irano ambasada paneigė bet kokį ryšį su šiuo incidentu. Vėliau ambasados kalbėtojas išsireiškė, kad „jie bandė per tą krautuvę atakuoti konsulatą. Konsulato rūšys yra šalia tos krautuvės rūšio“.

Zuvusiojo Bijan Fazeli draugas, kuris pridengtu veidu pasirodė britų televizijoje tik kaip Mahommedas, papasakojo, jog tas krautuvėninkas padarė šako Pahlevi laidotuvių vaizdinę juostą ir ją įvežė į Iraną ir ten paskleidė. Kaip Reuterio žinių agentūra praneša, jau ir anksčiau yra įvykę panašių sprogdinimų.

Kai Izraelyje lankėsi Rumunijos prezidento Ceausescu pasiuntinys, jis, sakoma, atvežė ir sovietų išreikštą pagėdavimą organizuoti plačią tarptautinę konferenciją, kuri svarstytų Artimųjų Rytų taikos klausimus. Konferencijoje turėtų dalyvauti Sovietų Sąjunga ir turėtų būti įsileisti Palestinos Laisvinimo organizacijos atstovai.

Izraelio laikraštis „Yediot Achronot“ neseniai rašė, kad santykių užmezgimas su Lenkija ir Vengrija tiek arti, kad lėktuvų bendrovė El Al jau planuoja tiesioginius skridimus tarp Varšuvos ir Tel Avivo. Izraelio spaudai jau žinomas ir Izraelio ambasadorius Varšuvoje. Tai Mordech Palitzur, prieš 25 metus buvęs Izraelio ambasados Varšuvoje antrujo sekretoriumi. Jis neseniai buvo atšauktas iš ambasadoriaus Duminikonų respublikoje pareigų.

Sakoma, kad Varšuvoje jau lankėsi Izraelio delegacija tartis dėl pastato, kuriame įsikurs Izraelio ambasada. Vienas namas Varšuvoje jau numatytas. Ten iki 1967 m. buvo Izraelio ambasada. Izraelis per visą 19 metų nenutraukė nuomos už pastatą mokėjimų. Lenkų delegacija jau lankėsi Izraelyje ir pasirinko rūmus savo ambasadai. Tai buvusio Lenkijos banko namai Tel Avive, Allenby gatvėje.

Izraelis visada palaikė diplomatinis ryšius su Rumunija. Dabar atgaivinus ryšius su Vengrija ir Lenkija, laukiam daugiau tokių ryšių su kitomis socialistinėmis valstybėmis. Neseniai Bulgarijos atstovybė Jungtinėse Tautose pranešė Izraelio užsienio reikalų ministru Šamirui, kad su juo susitikti norėtų Bulgarijos užsienio reikalų ministeris Peter Mladenov. Susitikime Mladenov pasakė Šamirui, kad jo žmona Shulamit Shamir yra kviečiama apsilankyti savo gimtinėje. Toks draugiškas gestas Izraelio ministerio buvo nuoširdžiai priimtas. Ponia Shamir yra gimusi Bulgarijoje ir iš jos išvažiavo būdama 17 metų dar prieš karą ir prieš nacijų Vokietijos okupaciją. Ji džiaugsmingai priėmė pakvietimą, sakydama, kad ji visada svajonius apie apsilankymą Bulgarijoje. Neabejojama, kad po šio vizito bus galima kalbėti apie oficialius diplomatinis ryšius. Pakvietimą ministerio Šamiro žmonai pakartojo ir Bulgarijos žydų bendruomenės vadas Sofijoj Josef Astrokoff.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 23 d.: Pilypas, Rožė Limietė, Ringėla, Graudai.

Rugpjūčio 24 d.: Baltramiejus, Mykolė, Jaunutis, Aušrinė.

Rugpjūčio 25 d.: Liudvikas, Patricija, Gilius, Liudyte.

Rugpjūčio 26 d.: Zeferinas, Pandyna, Algiminas, Ugnė.

ORAS

Saulė teka 6:06, leidžiasi 7:40.

Saulėta, temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Atlaidai Kalvarijoje

Didieji atlaidai Žemaičių Kalvarijoje liepos mėnesio pradžioje šiemet sutruokė ypač dideles minias tikinčiųjų. Visas atlaidų dienas — ištisą savaitę — maldininkų buvo pilna ne tik bažnyčia ir šventoriaus. Visas miestas, ypač kalneliai, ant kurių yra pastatytos Jėzaus Kristaus kryžiaus kelio stotys, nuolat bangavo maldininkų būriais. Tarp maldininkų ypač buvo gausu vaikų ir jaunimo. Telsių vyskupas Antanas Vaičius aukojo iškilmingas šv. Mišias pagrindinę atlaidų dieną.

Kryžiaus kelio procesijose dalyvavo visi: vyskupas, kunigai, klierikai ir nesuskaitomos minios. Ypač jaunimas darė gražų įspūdį: mergaitės pasipuošusios baltais tautiniais drabužiais, o berniukai ir jaunuoliai — raudonom stanelėm. Vienas šių procesijų dalyvis rašo: „Žemaičių Kalvarijos kalnuose nebuvo galima matyti minios nei galo, nei krašto. Pirmą kartą dalyvaujantys gulė veidu kniūpsčiomis, ištisę rankas kryžmai... verkė iš susijaudinimo.“

Bostono kardinolas Lenkijoje

Nuo rugpjūčio 11 d. Lenkijoje lankėsi Bostono arkivyskupo kardinolo Bernard Law vadovaujama amerikiečių katalikų delegacija, kurią sudarė apie šimtas asmenų. Rugpjūčio penkioliktają, Švenčiausios Mergelės Marijos dangun Paeimimo šventėje, Amerikiečiai maldininkai buvo Čenstakavo Dievo Motinos šventovėje, kur tą dieną įvyko iškilmingos pamaldos dalyvaujant daugiau negu šimtui tūkstančių Lenkijos tikinčiųjų. Daugelis jų jau prieš savaitę pajudėjo iš įvai-

rių Lenkijos vietovių ir pėsti atvyko į Čenstakavo šventovę, kurią pasiekė rugpjūčio penkioliktosios išvakarėse. Žolinių šventės proga Mišias čia aukojo Lenkijos kardinolai ir vyskupai. Koncelebrantų tarpe buvo ir Bostono kardinolas Law.

Gydytojų kongresas

Argentinos sostinėje Buenos Aires vyko katalikų gydytojų tarptautinės federacijos šešioliktasis pasaulinis kongresas. Jam yra parinkta tema: „Medicinos pažanga ir pagalba žmogaus gyvybei“. Kongrese dalyvaujantis Popiežiškiosios Pasauliečių Tarybos pirmininkas argentinietis kardinolas Pironio pažymėjo, kad kongresui parinkta tema atspindi katalikų medikų rūpestį žmogaus gyvybe, jos apsaugojimu nuo pat prasiidėjimo. Kataliko gydytojo uždavinys yra, kalbėjo kardinolas, padėti žmogaus gyvybei natūraliai vystytis, kad pasiektų visais atžvilgiais savo pilnatvę, tai yra savo pilną subrendimą tiek fiziniu, tiek ir dvasiniu požiūriu. Gyvybė kaip tik ir yra žmogaus vystymasis į pilnatvę, į pilnutinį subrendimą.

Latvių sukaktis

Rugpjūčio 15 d., Švenčiausios Mergelės Marijos dangun paėmimo šventėje, Aglonos Dievo Motinos šventovėje, Latvijoje, įvyko latvių tautos krikšto 800 metų jubiliejaus minėjimo iškilmes.

Popiežius Jonas Paulius II, kuris šį jubiliejų jau iškilmingai paminėjo birželio 26 dieną, Šv. Petro bazilikoje, Rygos ir Liepojos vyskupijų apaštaliniam administratoriui kardinolui Vaivods pasiuntė ilgą sveikinimo telegramą.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informaciją medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

GILESNIŠ ŽVILGSNIS Į ATEITININKŲ HIMNĄ

VYTAUTAS BAGDANAVIČIUS, MIC

Šiame himne, kuris yra sukurtas marijono kun. Jurgo Tilvyčio, galima išskaityti: didelę poetinės išraiškos kultūrą, savitą optimistinį krikščionybės supratimą ir optimistinę tėvynės meilę.

Poetinės išraiškos kultūra šiame himne pasirodo tuo būdu, kad poetas eina nuo vaizdingų išraiškos priemonių prie dvasinių žodžių. Teoriniai žodžiai pas jį atsiranda tik po vaizdinių žodžių. Ryskiai tai galima pastebėti antroje eilutėje, kur, autorius, norėdamas pasakyti daug žadančių ateiti, nepradedą nuo žodžio ateitis, kuris yra teoretinis terminas, bet nuo nušvinčio ryto vaizdo ir tik kaip pažyminį tam vaizdui prideda ateities sąvoką. Dėl to jis sako: „Ko taip nušvito rytai ateities?“

Krikščionijos aptartis šiame himne yra būdinga tuo, kuo tame aptarime nėra. Čia nėra to pesimistinio krikščionybės supratimo, kuris krikščionį skatina pirmoje eilėje žiūrėti į save, kaip į nusidėjėlį. Šitoks požiūris į save pasidarė būdingas krikščionijai nuo Viduramžių antrosios pusės, ypač nuo Tomo Kempiečio „Kristaus sekimo“ knygos laikų. Tuo požiūriu persiėmė ir Lūteris ir taip kovą su kaltėmis pasidarė būdingiausia reformacijos bruožu. Nuo to, žinoma, negalėjo atsilikti ir katalikiškas reformacijos sąjūdis skatinamas tikinčiųsiuosius ieškoti savo kaltių ir daryti atgailą. — Žinoma, yra nuodėmių krikščionijoje ir pareiga vaduotis iš savo kaltių yra visada galiojanti, tačiau ne tas yra pagrindinis krikščionijos bruožas. Vietoj to Tilvytis išsena su pozityviniu krikščionybės uždaviniu iškeliamu. Ir tas jo krikščionybės pristatymas yra kovingas. Trečiajame posme jis sako: „Tilkit, nutilkit, kurie prieš dievybę bandė kovoti viešai ar slapta!“. Tik šitaip dramatiškai ir, tuo pačiu, vaizdingai pristatęs religinę problemą, Tilvytis krikščionio vaidmenį aptaria teoriniais žodžiais: „Mūsų idėja — tikybos brangybė...“

Kaip Tilvytis ateitininkų himne aptaria lietuvių tautą? Lietuva jam yra, nors suvargusi, bet Dievo neapleista. „Lietuva Dievas apveidė ir gina“, sako jis. Čia jis įveda žodį, kuris nėra populiarus modernioje krikščionijoje. Tai yra Dievo apvaizdos žodis. Moderni krikščioniška visuomenė yra labai gerai priėmusi žmogaus laisvės idėją ir tai net tokios laisvės, kuri teikia žmogui galimybę neklausyti paties Dievo. Tą laisvę, žinoma, žmogus turi, kitą jį nebūtų žmogus. Tačiau brangesnė krikščionijos tiesa yra ta, kad Dievas nuolatiniis globėjais ir valdytojais žmonių istorijos slinkties ir kad net nelaimingi atekirų asmenų ir tautų įvykiai neišskrinta iš Dievo globos. Ir ši idėja sudaro Tilvyčiui atramą optimistiškai žiūrėti į Lietuvos tautos ateitį ir sakyti: „Ateitį regim tėvynės laimingą...“

Kai atidžiau įsiekaitome į ateitininkų himną, prieš mūsų akis iškyla šio himno autorius, ir kaip tikras poetas, ir kaip giliai ir naujai tikintis krikščionis, ir kaip lietuvių tautos ateities pranašas. Jo tokie, beveik akmeniniai pareiškimai, kuriais jis grindžia Lietuvos, kaip krikščioniškos tautos ateitį, skatina jį žiūrėti ne kaip į šablonišką tautininką, negilų krikščionį ir pigų poetą, kuris pergreitai savo idėjas atsieja nuo gyvenimiškos tikrovės ir konkretių uždavinių.

Mąstant apie Tilvytį, kaip poetą ir religininką, ateina galvon vienas viduramžinis poetas, kuris savo žodyne turi taip pat tris įvaizdžius, kuriais veikia ir Tilvytis. Čia turime mintyje šv. Tomą Akvinietį jo himne „Sacris solemniss iungta sunt gaudia“ (Su šventomis apeigomis yra susijęs džiaugsmas). Tie trys įvaizdžiai yra: optimistinis žvilgsnis į ateitį, dėmesys žmogaus širdies išgyvenimui ir ryšys su veika. Šitoks galėtų būti jo himno vertimas: „Iš širdies skamba garbinimas, traukia si šalin kas sena, viskas yra nauja: širdys, žodžiai ir darbai“.

Grįždami į Tilvyčio himną,

akys iškyla šio himno autorius, ir kaip tikras poetas, ir kaip giliai ir naujai tikintis krikščionis, ir kaip lietuvių tautos ateities pranašas. Jo tokie, beveik akmeniniai pareiškimai, kuriais jis grindžia Lietuvos, kaip krikščioniškos tautos ateitį, skatina jį žiūrėti ne kaip į šablonišką tautininką, negilų krikščionį ir pigų poetą, kuris pergreitai savo idėjas atsieja nuo gyvenimiškos tikrovės ir konkretių uždavinių.

Mąstant apie Tilvytį, kaip poetą ir religininką, ateina galvon vienas viduramžinis poetas, kuris savo žodyne turi taip pat tris įvaizdžius, kuriais veikia ir Tilvytis. Čia turime mintyje šv. Tomą Akvinietį jo himne „Sacris solemniss iungta sunt gaudia“ (Su šventomis apeigomis yra susijęs džiaugsmas). Tie trys įvaizdžiai yra: optimistinis žvilgsnis į ateitį, dėmesys žmogaus širdies išgyvenimui ir ryšys su veika. Šitoks galėtų būti jo himno vertimas: „Iš širdies skamba garbinimas, traukia si šalin kas sena, viskas yra nauja: širdys, žodžiai ir darbai“.

Grįždami į Tilvyčio himną,

TAI TURTAS IR JĖGA

„Vienybė tai turtas ir jėga“ Taip kalba kraujuotomis lūpomis mūsų brolis ir sesė pavergetoj Tėvynėje, tolimoje taigoje ir išėivijoje.

Vienybė — tai turtas ir jėga! Kur jos nėra, josios labai pasigendama. Kur josios nėra, esame lygiai visi už tai atsakingi.

Galime vieni kitiems priekaištauti, save geresniu, kitą blogesniu laikyti, bet kas siekia vienybės, tenezmiršta, kad tai nėra vien tik apie ją stilingas kalbėjimas, ar tik rankoje alyvos šakelės laikymas. Tai yra, rašytojo Chesterton žodžiais, meilės ir aukos didysis kelias.

Vienybė su Dievu. Tai yra pagrindas dvasios ramybės, stiprybės, kūrybos ir didžiųjų darbų.

Vienybė su artimu. Visi esame individai. Individualus yra ir mūsų dvasios pasaulis.

Individualus yra ir mūsų dvasios pasaulis. Ir mūsų mintys, nuomonės yra individualios, skirtingos ir nei viena jų nėra tobula. Todėl jų darna, jungtis yra būtina, siekiant visiems lygiai svarbaus bendro tikslo. Išvadoje — būtina yra pagarba kito nuomonei.

Vienybė šeimoje. Čia ji yra galima tik giliomis meilės ir aukos kelyje. Egoizmas, tamsi savimeilė yra šurpi praraja tėvams ir vaikams.

Visuomeninė vienybė. Ji nesukuriama tik oficialiu keliu, nutarimu, kad nuo šiandien ji prasideda. Tikroji vienybė mezgasi, auga kai žvelgiama į tai, kas mus jungia. Kada bendro tikslo siekiant, bendrą darbą dirbant, vieno tiesiamą ranka vidurkelyje susitinka su kita, to paties tikslo siekiančia ranka ir jos drauge eina tų pačių darbų dirbti. Tas galioja visoje žmogaus egzistencijos plotmėje.

Vienybės augalas auga apvaldant savo mintis,

Smagu buvo ateitininkų moksleivių stovykloje Dainavoje.

Nuotr. R. Musonytės

pastėbėkime Tomo ir jo poetinių priemonių panašumus. Ateitis Tilvyčiui yra tokia gailinanti, kad ją „širdys it rasą gaivinanti geria“. Šio himno naujumą ypač liudija Tilvyčio drąsa pasisakyti prieš tolaikinės šviesuomenės bedievybę.

Tilvyčio mes neturime imti kaip žmogaus, kuris nežinojo, kokiame dvasiniame klimate jis gyveno. Taip štai iš jo laiško kun. Pr. Būčiui rašyto 1928 m., kuriame jis rekomenduoja skulptorių Zikarą daryti antkapio bareljefą arkiv. J. Matulaučiui, aiškėja, kad jis žinojo, ką reiškia mene kubizmas, impresionizmas ir ekspresionizmas. Šalia to: Tilvytis buvo ir visuomenininkas. Pakviestas vysk. Paltaroko jis sutiko važinėti po parapijas su paskaitomis Katalikų Veikimo centro reikalais. Taigi į kun. Tilvytį mes turime pagrindo žiūrėti, kaip į reikšmingą savo laiko kultūrininką, religininką ir tautininką.

ATEITININKŲ NAMŲ TARYBOS VEIKLA

Nors vasara atostogų bei stovyklų laikas, tačiau Ateitininkų namai nesulėtina savo veiklos. Rugpjūčio 3 d. Ateitininkų namų vždovybė suruošė sėkmingą gegužinę. Nors tą dieną buvo ypač daug visokių renginių Chicagos apylinkėse, nuosirdūs Ateitininkų namų rėmėjai jautė pareigą gegužinėje dalyvauti. Ateitininkų namų taryba yra labai dėkinga visiems jų darbų rėmėjams, atsilankiusiems praleisti malonią popietę gražioje šių namų aplinkoje. Ypač didelę padėką priklauso laimėjimams dovanas ir maistą aukojusiems bei visiems talkininkams, nuosirdžiai darbu prisidėjusiems gegužinės pasisekimo. Ačiū tarybos nariams, prisidėjusiems prie organizavimo ir darbų vykdymo.

Rudenį Ateitininkų namų sodelis pasipuoš lietuvišku kryžiumi, kurį jau baigia kurti žinomas kryžių statytojas A. Poskočimas. A. Poskočimas

SENDRAUGIŲ STOVYKLA DAINAVOJE

(Pabaiga)

Pentadienį kalbėjome apie malonesnius reikalus. Kadangi numatytas paskaitininkas negalėjo atvykti. Dr. Algis Norvilas painformavo apie numatytus Ateitininkų sąjungos konstitucijos pakeitimus: pakeisti sendraugių vardą, įsteigti milijoninį Ateitininkų fondą ir pan.

Šeštadienio rytą paskutinę paskaitą skaitė Federacijos vadovas Juozas Polikaitis. Jis abipūdinio šia jubiliejinę stovyklą, Nepaprastą konferenciją, paminėjo, kas numatyta joje svarstyti ir nuspręsti. Didelis rūpestis yra sendraugių sąjungos surinkėjusi veikla. Buvo iškelta, kad pavieniai sendraugiai labai aktyvūs ir reikiškieji visuomenėje, tačiau, kaip sąjunga — reikia daugiau išsijudindimo.

Po paskaitų eidavome pietauti, o paskui į paeržę. Vanduo buvo gan šiltas, tai vaikai galėjo ilgai jame taškytis. Dažnai vandenį buvo taip smagu, kad net pavakarių švilpukas anapus ežero neištraukdavo vaikų iš Spyglio. Tiems, kurie grįždavo laiku, būdavo sportas ir, aišku, vaikų darželis. Keturtdienį reikalai truputį pasikeitė — tuoj po maudymosi vyko vaikų-tėv olimpiada. Čia trim kojom lenktyniavom, svaidėme vandens pripildytus balionus ir pan. Buvo smagu ir, aišku, visi vaikai buvo apdovanoti. Po to — vėliavos nuleidimas, vakarienė, ir vakarinė programa. Vėliavą nuleisdavo ir pakeldavo vaikas, kuris pirmas prie vėliavos stulpo prisistatydavo, dažnai grįžus iš maudymosi teko matyti vaikučius jau stovinčius prie savo stulpo. (Nors nuleidimas dar tik už pusantros valandos numatytas.) Rytas būdavo dar įdomiau. Kai kurie vaikai taip anksti stovėdavo prie savo stulpo, kad kilo klausimas, ar jie gal ten net ir nakvojo!

Vakarai buvo įvairūs. Pirmą vakarą buvo lauzas su dainomis ir vaidyba, kurią atliko Rasa Poskočimienė su savo talkininkais: Kitą vakarą jie vaidino „Aukšė ir trys meškinai“, bei kitas pasakas. Trečiadienį vakare įvyko karnivalas. Čia vyresnieji vaikai (su vadovų pagalba) suruošė įvairius žaidimelius ir savo darbą aukoja Ateitininkų namų aplinkos pagrįdinti. Taryba nuosirdžiai dėkoja A. Poskočimui už šią taip reikšmingą dovana.

Kiti tarybos numatyti darbai irgi neužmirštami, bet jų vykdymas susiduria su kai kuriomis techniskomis kliūtimis. Apie tai kita karta. Ateitininkų namų taryba

laimėjimus jaunesniems. Keturtdienį buvo Susikaipimo vakaras. Stovyklotojai dalyvavo eisenoje iki vėliavų aikštės ir atgal. Buvo giesmės, maldos ir skaitymai iš LKB Kronikos. Po to — šv. Mišios.

Pentadienį patys stovyklotojai nutarė reikalus pajvairinti. Laimos Šalčiuvienės ir dr. Austės Vygantienės iniciatyva, tuoj pat po vakarienės, valgykloje buvo suruoštas Rasai Šoliūnaitėi-Poskočimienėi „baby shower“.

Viskas puikiai praėjo. Rasa nieko iš anksto nesuostė, o stovyklotojai jai įtaisė daug gražių reikmenų. Po to ruošėmės vakarinei programai — vaikų talentų vakarui. Klausėmės kaip mūsų „pupsukai“ ir jau ne tokie maži — deklamavo, muzikos instrumentais grojo, įvairius talentus demonstravo. O vaikų darželis, jau iš anksto pasiruošęs, pasirodė su dainėmis ir vaidyba. Visa tai pamatę tėvai nutarė neatsilikti ir suplanavo savo talentus parodyti šeštadienio vakare. Po Mišių rinkomės į salę, kur mūsų laukė nepaprasta vaidyba. Tai buvo pasaka apie Audrutę ir jos nuotykius anapus vaivorykštės „Oz“ šalyje. Tikrai stebėjome, kaip puikiai vyrai atliko moteriškus vaidmenis — čia tikrai buvo atskleista daug naujo talento! Na, o po vaidinimo Elvyros Idzelienės ir jos talkininkų buvo suruoštos ypatingos vaišės. Muzika grojo, kai kas šoko. Tą vakarą jau nesukubinom raginti vaikus eiti miegoti. Tačiau kai jie sugulė, tėveliai suėję grupelėmis šnekučiavosi iki pirmos ar antros valandos.

Taip užbaigėme stovyklą. Kaip visuomet, sekmadienį

dar pasimatėme per pusryčius. Atsisveikindami su pažįstamais, kaip visuomet, žadėjome pasimatyti kitais metais; ir kaip visuomet, prieš išvažiuojant, dr. Linas ir Rima Sidriai, dr. Mindaugas ir dr. Austė Vygantai paliko nemažą auką stovyklai.

Išvažiuojant atrodė, kad esame dar pilni jėgų ir energijos, tačiau grįžę namo daugelis „sugriuvo“. Supratome, kad reikės bent savaitės, kad „atsikvėpti“ po nuotykių stovyklą. E. Paulikienė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill.

Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipnius tašo savo nuožūra. Nesunaudotų straipnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už eklibimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišaučiamos gavus prašymą.

dar pasimatėme per pusryčius. Atsisveikindami su pažįstamais, kaip visuomet, žadėjome pasimatyti kitais metais; ir kaip visuomet, prieš išvažiuojant, dr. Linas ir Rima Sidriai, dr. Mindaugas ir dr. Austė Vygantai paliko nemažą auką stovyklai.

Išvažiuojant atrodė, kad esame dar pilni jėgų ir energijos, tačiau grįžę namo daugelis „sugriuvo“. Supratome, kad reikės bent savaitės, kad „atsikvėpti“ po nuotykių stovyklą. E. Paulikienė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDUŠIŠIŲ LIGŲ IR ODOS CHIRURGIJA
(Angliai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veiklia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7, antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCYBINES LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANNA JAKŠEVICIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 590-0101 Val. pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDUŠIŠIŲ LIGŲ
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGŲ — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60483
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinis, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

TAUTOS ATEITIS

Jau pradama registruoti į mokyklas ir į universitetus. Tėvai pradeda rūpintis savo vaikų ateitimi. Nuo mokyklos ir joje auklėjimo priklauso, ar jų vaikai bus išauklėti ar svetimomis žmonėmis, su kuriais ir tėvams reikės kalbėtis kaip su svetimais. Apie tai kasmet kalba idėjiniai žurnalai ir ypač konfesiniai laikraščiai, bet niekada nėra ir nebus per daug. Tie patys rūpesčiai iškyla kasmet mokslo pradžioje, kada reikia jaunimui parinkti mokyklą ir kada reikia apsispaikinti, ar tėvai pajėgs išmokyti mokyklai už mokslą ir auklėjimą.

Norime ar nenorime turime pripažinti, kad mokyklos čia dėl svetimų įtakų ir klaidingo laisvės supratimo auklėjimu nesirūpina. Iš tikrųjų net blogiausi žmonės pripažįsta, kad jaunimas be auklėjimo išauga ar gali išaugti ne šeimos ar tautos žmonėmis, bet savo noru, gero gyvenimo, turtų krovimo ir jų naudojimo vergais. Dėl tokių žmonių gėdisi tėvai, kurie nėra vieni kalti, kad jų vaikai išaugo be auklėjimo, gėdiasi ir tauta, kuri laiku nepasirūpina auklėjimu. Užtat vėliau turi rūpintis nusikaltėliais, kurie valstybei daugiau kainuoja, negu auklėjimui leidžiami pinigai.

Mokslo žinios be žmogaus paruošimo ir be auklėjimo dažniausia yra įduodamos mažam vaikui peilis, kurio jis sužeidžia savo draugus ar kaimynus, bet susižeidžia ir save. Tokias mokyklas mato ne tik tėvai, kurie savo vaikuose ateityje nori matyti tik gerus žmones, bet mato tautą ar valstybę vadovai, kurie nori išauginti gerus piliečius. Čia žuvusio prezidento J. Kennedžio žodžiai prisimintini, kad geri piliečiai galvotų ne ką jiems duoda Amerika, bet ką jie duoda Amerikai. O mokykla čia retai paruošia tiek idealistų, kad jie savo pasiaukojimu atiduotų Amerikai savo jėgų, gabumų, talentų bent dalį. Jie tik nori, kad šio krašto turtai, laisvė, valdžia greičiau pakliūtų į jų rankas ir kad jais jie galėtų pasinaudoti. Matome teisėjų, aukštųjų valdžios pareigūnų, pramonės ar prekybos vadovų taisyms ir kalėjimus vien dėlto, kad mokykla jiems nedavė auklėjimo.

Kokią mokyklą pasirinkti, šiandien yra tėvų ne tik rūpestis, bet ir toks klausimas, kurį sunku išspręsti. Kai tėvai mažiau turėjo, kai buvo tik neseniai atvažiavę į šį kraštą ir dirbo sunkius darbus, tai pasirinkimas, atrodo, buvo sunkesnis. Iš tikrųjų buvo lengvesnis, nes tėvai labiau dar galvojo idealistiškai, labiau vertino auklėjimą negu tik mokymą, labiau žmogų negu profesiją. Kai tas pasikeitė į geresnę materialinę pusę tėvams, tai išliko didesnis rūpestis, ar išmokyti mokyklai, kai jau reikia taupyti senatvei, kai reikia gyventi iš pensijos, kai jaunesniems tėvams reikia rezidencijų ir užmiestinių gyvenviečių, nes ir jų darbas dažniausiai užmiesčiuose ar net tolimuose nuo lietuviškų gyvenviečių miestuose.

Tokia problema neretai kvaršina galvą jaunesiems tėvams, bent jų daugumai, kai tenka su jais įsikalbėti. Kartu galima pastebėti ir vietos nuotaikas bei įtaką. Ji sunivelioja daugelį į margąją ar net pilkąją masę, neturintį veido, bet keičiančią savas nuotakas. Tas nuotaikos prita-

kymas prie vietos aplinkos ir vietos įtakų taip yra žymus, kad mes, net gerai žiūrėdami, daugelio savųjų jau nebegalime pažinti. Yra išimties, kurios nepasiduoda aplinkos įtakai, bet tokie jau darosi didvyriais savo aplinkoje, didvyriais ir tautoje, kuriai priklauso. Tokiais didžiujamės mes, didžiujais italai ir lenkai, bet ir jie pripažįsta, kad tokių nėra dauguma. Jų jau išaugusi net ketvirtoji ar penktoji karta svetimose įtakose, o mokyklose vis dėlto ir jų ir mūsų jaunimo dalis blogiui dar atsispiria.

Laikas keičiasi ir bėga, taigi savaime daro itakos net pats laikas. Turime pripažinti, kad tų pasikeitimų ir vietos ar laiko įtakos sulaukyti visiškai negalima. Reikia tik pasirūpinti, kad laikas, vieta ir sąlygos mažiau įtakos darytų, kad auklėjimas būtų bent tiek gerbiamas, kiek jis gerbiamas dorų ir save vertinančių žmonių. Prie mokyklos turi savo auką pridėti tėvai ir visuomenė, kad mokykla, neturinti auklėjimo, kuo mažiau žalos padarytų

Kai reikia rudenį parinkti savo vaikams aukštesniąją mokyklą ar universitetą, tėvai turi pagalvoti pirmiausia apie savo vaikų ateitį. Net privačios mokyklos ne visuomet auklėjimo atžvilgiu yra to aukšto lygio, kurio norėtų tėvai, bet vis tik jos, be mokslo žinių, reikalauja, kad mokytojai duotų ir auklėjimo žinių, kad bent savo pavyzdžiu patrauktų jaunuolį pagalvoti apie save, savo tautą, savo šeimą ir savo artimuosius. Neužtenka, kad ji mokykla, naužtenka, kad ji kolegija, kad aukštoji — kolegija ar universitetas — padarys profesionalu amatininku, bet kad jis taptų žmogumi, suprantančiu savo atsakomybę prieš visuomenę ir už visuomenę, prieš šeimą ir už šeimą, prieš tautą ir už tautą. Jei mokykla, net katalikiška, tu duoti negali, tai pinigai veltui yra išmesti, nes ji neatlieka savo pagrindinio uždavinio — išmokyti ir paruošti jaunuolį tikru žmogumi.

Jei ir privačiomis mokyklomis, ypač universitetais, nusiskundžiama, kad juose stokoja auklėjimo, tai vis dėlto yra iš jų pasirinkimas dar ir tokių, kurie duoda mokslo žinių, nes jas vertina, ir auklėja jaunuolį žmogumi, nes jį žiūri ne kaip į daiktą, kurin terieka prikrauti tik žinių lyg automatiui. Jie turi paruošti gerus profesionalus, gerus amatininkus, naudingus savo aplinkai, bet taip pat ir žmones tautai ir valstybei. Juo labiau turi paruošti šeimai, kai ją sukurs, — tautos ir valstybės pagrindinė ląstelė. Tėvai turi žiūrėti, kad klaidingos tolerancijos, nedemokratiškos demokratijos vardu net katalikiškose mokyklose nebūtų tokių mokytojų, kurie jaunimą neruošia gyvenimui, koks jis iš tikrųjų dabar yra.

Sakoma, kad vaiką reikia auklėti nuo pat mažens. Tai yra tikra ir tai parodo patirtis. Taip pat didysis teoretikas pedagogas Foersteris pabrėžia, kad jaunuolį reikia auklėti tol, kol jis pats nesima pareigos savo vaikų auklėti. Tai taip pat tiesa ir tai rodo mūsų pačių patirtis. Šiuo klausimu greitai reikės apsispręsti tėvams, patiems jaunuoliams ir visai lietuvių visuomenei, nes auklėjame jaunimą savo tautos pavaduotojais ir kovų už laisvę pradžėjais.

Pr. Gr.

Didelis poetas yra vertingiausia tautos brangenybė.
L. Beethoven

P pinigai ir turtai gėdo nenuramina, bet dar labiau ji suerzina.
Šv. Ambrozijus

AIRIAI LAISVĘ MYLINTYS ŽMONĖS

J. VAIČELIŪNAS

Vienas pavergtos Lietuvos mokslininkas Alfonsas Kondrotas lankėsi Airijoje ir aprašo tą kraštą (M.G.1986.Nr.1, 20 p.). Jis tarp kitko rašo: „Airiai laisvę mylintys žmonės“ O kas laisvės nemylė? Visi normalūs žmonės myli laisvę. Jei kas sako, kad jis laisvės nemylė, tai toks būtų pavadinamas nenormaliu žmogumi. Dažniausia tokiais esti komunistai, kurie džiaugiasi, kad jų kraštas yra okupuotas kito krašto komunistų. Airiai yra laimingi, kad jiems pavyko iš Britanijos išsikvoti laisvę. Tai pavyko, nes jiems padėjo visas pasaulis. Anglams buvo nemalonu klausytis pasaulio kraštų balsų dėl jų imperializmo ir dėl Airijos pavergimo.

Lietuviai gal ir didesnes aukas sudėjo dėl savo krašto laisvės, bet jiems tos laisvės išsikvoti nepavyko, nes slavai yra daug žiauresni už angli. Nepavyko lietuviams laisvės išsikvoti tada, kada Lietuva buvo pavergta baltųjų Rusijos carų, nepavyko tos laisvės atgauti ir paskutiniu metu, kai Lietuvą pavėrgė raudonieji Rusijos carai, nors pasaulio trys didieji ir propagavo tautų laisvę.

A. Kondratas sako, kad airiai myli laisvę. Bet jis pavergtos Lietuvos spaudoje nedrįsta pasakyti, kad ir lietuviai myli laisvę, o ne slavisko komunizmo okupaciją. Už tokį pasakymą jis atsidurtų Sibiro kacetė. O ir į tuos kacetus, kaip žinome, nebūnaustus lietuvius, taip pat trėmia lietuviai, tik jau nutautėję, sukommunistėję lietuvių, kuriems savos tėvynės sąvoka nebeaiški. Jie dažniau linksnioja plačiajai tėvynei, negu tikrąją tėvynę Lietuvą, kurią jie vadina respublika, nors ta respublika neturi respublikos teisių. Tikra respublika yra laisvas kraštas, laisva valstybė, kuri turi savo teritoriją, savo vyriausybę, kariuomenę, valiutą, pašto ženklus, savo atstovus užsienyje ir Jungtinėse Tautose. Pavergta Lietuva tų sąlygų neturi todėl ji nėra respublika, o tik raudonosios Rusijos imperijos provincija.

Tiesa, ir Airija pilnos nepriklausomybės neturi, nes šiaurinė jos dalis dar priklauso Anglijai. Dėl to jau keletas metų šiame rajone vyksta neoficialus karas, kurs pareikalavo aukų iš abiejų pusių. Jis vadinamas ne angli-airių, bet anglikonų-katalikų karu. Kodėl tas viskas perkelta į religijos sritį — nežinia. Juk

karas eina dėl Airijos dalelės laisvės, o ne dėl religijos laisvės. Kai kas primeta anglams, kad jie davė laisvę net nekrikščioniškiems kraštams (Indijai), o neduoda pilnos laisvės katalikiškai Airijai. Šitą primetimą anglams kartais padaro ir bolševikai. Ar apsimoka turėti nemalonumų dėl svetimų žemės gabalėlio? Dėl to anglams sunku užstoti ir bolševikų paverttas tautas.

A. Kondratas aprašo Airiją kaip žemės ūkio kraštą, bet labai išaugusi ir jos pramonė, nes Airija turi ir požeminių turčių. Jis rašo: „Airija, buvusi durpių, bulvių ir žirgų šalis, tampa pramonės šalimi. Pramonė duoda trečdalį šalies nacionalinių pajamų, joje dirba daugiau kaip 400,000 darbininkų. Airija priklauso Europos ekonominei bendrijai. Airijos ekonomika glaudžiai susijusi su Anglijos kapitalu. Eksportuojama į D. Britaniją 70% visų gaminių ir žaliavų, o importuojama iš jos 54%. Visame pasaulyje Airija garsėja krioštalo dirbiniais, keramika, baltais vilnoniais megzniais, vilnoniais kilimais, spalvingomis medžiagomis, sūriais, aromatingu viskiu ir juodu alumi, kurs tapęs vos ne nacionaliniu airių gėrimu“.

Taigi, laisvi airiai visą savo ekonominį perteklių išveža į užsienį. To padaryti negali pavergtos Lietuvos gyventojai, nes jų visas ekonominis perteklius net su priedu nueina į Maskvą. Net Lietuvos medžiotojai, kurie kasmet sumedžioja šimtus tonų žvėrienos, patys tos žvėrienos negauna. Jiems lieka tik ragai ir nagai. Jei ragai yra geros rūšies, ir jie nueina į Maskvą. Pavergtos Lietuvos medžioklės inspektorius guodžia medžiotojus, kad gal ir jie kada nors gaus žvėrienos. Lietuvos žvėrieną išvežama į Maskvą ir į Vakarų, nes Vakaruose ji turi aukso vertę. O tą vertę — vertingą Vakarų valiutą — pasiima Maskva, nes vertingą valiutą yra tik kompartijos žinijoje. Satelitinuose kraštuose vertingos valiutos gali turėti ir normalūs gyventojai.

Airija yra nedidelis kraštas — sala. Jos plotas 84,421 kv. km. Jame gyvena apie 3,5 milijonų gyventojų. Airijos plotas mažesnis kaip ir etnografinė Lietuva. Tik į ją negali plūsti jokie okupantai, neskaitant Š. Airi-
bes. Airių prieaugis nedidelis, nes jie vėlai kuria šeimas. Apie 40% airių sukuria šeimas

būdami 40 metų amžiaus. Jaunesni kaip 25 metų jaunuoliai sukuria šeimas tik apie 3%. Daug viengūnių. Šeimoje daugiau kaip trys vaikai.

Toliau A. Kondratas rašo apie Airijos vandenį: „Iš Lifio upės vandens gaminamas alus, nes vanduo toks minkštas, tiesiog destiliuotas. Airijoje 800 ežerų ir upių. Jie labai žuvingi. Airiai nepripažįsta kitokio žvejybos įnagio kaip muselinė meškerė ir vertina tik foreles ir laišas. Lydeka, ešeris, keršis, kuoja, kurių knibždėte knibžda, ašaroms ne žuvis. Labai žuvingos jūrų pakrantės, kur žvejai gaudo menkes, silkes, austres, krabus. Pusę jų išveža į Europą ir tik trečdalį sugautos žuvis suvartoja patys.“

Toliau Kondratas rašo: „Pakelėse visur pristatyta pieno baidon, juos surenka specialios tarnybos ir veža į perdirbimo punktus. Laukuose burzgia traktoriai, prie fermerio sodybos vartų pūso lengvieji automobiliai“.

Čia Kondratas parodo, kaip gyvena laisvo krašto žmonės, laisvo krašto ūkininkai. Nors čia kraštiečių daugumoje nedidelis: 12-20 ha. didumo, bet ūkininkai gyvena gerai, nes čia nėra išnaudotojų, kaip komunistų valdomuose kraštuose, kur ir iš trobelininkų atėmę jų turimus 1-2 ha. žemės plotelius, o juos pačius uždarė į kolchozų ar sovchozų. Prie jų namų vartų (jei tokie vartai yra) nepūso automobiliai, nes jie gauna tik Maskvos nustatytą dieninį atlyginimą. Jei paskutiniu laiku kolchozininkams nepakėlė atlyginimo, tai jie gauna tik 3 rublius per dieną, negaudami jokios metinės ordinarijos. Tų rublių neužtenka kasdieniniams rei-

Argentinios lietuvių organizacijų vadovai su Los Angeles „Spindulio“ jaunimo ansamblio vadovėmis (viduryje) Ona Razutiene, Danguole Varniene ir muziku R. Polikaitiu (antras iš kairės).

Rimties valandėlei

ŽMOGUS TURI SIELĄ

Visų laikų ir visų kultūrų žmonės pripažino ir pripažįsta, kad yra siela. Visose tiek atsilikusių, tiek išsivysčiusių žmonių kalbose yra įvairių žodžių, kuriais nusakoma siela; visa, kas yra gyva, kas yra realu dvasinėje ir medžiaginėje srityje, faktuose ir veiksmuose, tik iš sielos gauna savo pagrindus, iš jos visa gairinamosios jėgos. Patys didieji žmonijos filosofai įrodinėjo ir grynė sielos buvimą. Ir ne tik Platonas ir Aristotelis, palikę garsius sielos buvimą įrodinėjimus, ne tik viduramžių scholastikai, giliai tyrinėję sielos prigimtį, bet ir moderniosios filosofijos šulai, kaip Kartezijus, Locke, Leibniztas, Wolff, Berkeley, Hobbes pripažino sielos buvimą. Net ir Kantas su savo radikaliu agnosticizmu, su savo praktinio proto išskėlimu, vis tik už jo ribų mato laisvą valią, sielos nemirtingumą ir Dievo buvimą. Dargi Kanto supratimu siela yra moralinės tvarkos būtinybė.

Visa tai yra tiesa, bet lygiai yra faktas, kad daugelis vis tik neigia sielos buvimą. Ir ne

kalams, o iš kur atsirastų tūkstančiai rublių automobiliu nusipirkti? Pagaliau, ar galima sulynginti kolchozininką su laisvu ūkininku?

Kondratas aprašo laisvos Airijos žmonių gyvenimą, tik jis neduoda palyginimo su pavergtos Lietuvos žmonių gyvenimu už geležinės uždangos, be leidimo negalint išvykti į užsienį, o tokį leidimą gauti labai ir labai sunku, jei nesi žydas. Airiai džiaugiasi ir religine laisve, ko nėra komunistų pavergtuose kraštuose, ypač raudonosios Rusijos imperijoje.

tik tokie materialistai, kaip Ernestas Haeckelis, kurie falsifikuoja faktus, nesilaiko logikos, drįsta tvirtinti, kad siela esanti ne kas kita, kaip „celiulių neuroplasma“, taigi grynai medžiagos apraška. Ne tik pozityvistai, kurie neat-
silaiko prieš eksperimentinius mokslus, drįsta nepripažinti kitos realybės, esančios už pojutinės realybės ribų, tai yra sielos. Bet sielos esimą neigia ir kai kurie psichologai, kurie susikaupia tik savyje ir tyrinėja savosios psichės veikimą. Yra sielos buvimą neigiančių ir filosofų, kurie metafizinėmis spekuliacijomis pakyla virš ribotos pojūčių sferos. Sielos buvimas ar nebuvimas labai rišasi su praktišku žmonių gyvenimu, su žmogiškais gyvenimo, kaip atsakomybės, moralinės, juridinės, religinės tvarka, pagaliau paties žmogaus būties.

Stebint žmogaus veiksmus, rasime, kad žmogus, kaip ir visi gyviai turi fizinių, cheminių, mechaninių jėgų, drauge su augalais turi vegetatyvinių veiksmų, su gyvuliais bendrų pojutinių savybių. Tačiau be to viso, žmogus turi veiksmų, kurių negalima rasti pas kitas šio regimojo pasaulio būtybes. Tai jo proto ir valios veiksmas, kuriais žmogus pakyla virš medžiagos ir pojūčių, nukreipia savo žvilgsnį į savo būtybės gelmes, į žvelgia medžiaginių daiktų esmę, pakyla į viršgamtinių dalykų pažinimą ir laisvai renka kas naudinga jo būčiai, išvysto tokią veiklą, kurią vadiname menu, mokslu, filosofija, morale, religija. Visa tai imanoma tik tada, kai žmogus turi ne tik medžiaginį kūną, bet ir dvasinę sielą.

Žmogaus savišarmonė liudija, kad esama trijų dalykų: a) mums yra vienintelis pirmas mūsų proto ir valios principas; b) tasai principas yra pastovus ir nuolatinis; c) jis yra mūsų minčių ir mūsų valios autorius. Tasai principas ir vadinamas žmogaus siela.

J.V.

KALTINIMAS PIETŲ KORĖJAI

Savo pastarajame raporte Amnesty International kaltina Pietų Korėją pažeidžiant žmogaus teises. Pagal Amnesty International tame krašte kasmet yra šimtai žmonių areštuojami ir kankinami vien tik dėl to, kad išdrįso kritikuoti vyriausybę. T.

OKUPANTUI SUGRIŽUS

STASĖ

1

Šio rašinio autorė jau mirusi. Miręs ir jos vyras. Lankydama sūnų JAV, parašė atsiminimus, kurie čia spausdinami. Pavardė saugoma sumetimais neskelbiama. Aprašomi vyčiai liečia 1945-1946 metus. Vieta — Kaunas.

Bažnyčia skendėjo žvakių šviesoje. Gėlių kvapas sklido nuo altoriaus, susiliedamas su žmonių alsavimu, prakaitu, malda, kylančia vienu dideliu atodūsiu iš besimeldžiančių krūtinų.

Zolinės šventė skirta Dievo Motinos garbei, paskutinė vasaros šventė. Todėl nenustabu, kad rankose buvo laikomos gėlių puokštės, kad pašventintos būtų parneštos namo ir sudžiovintos saugotų namus nuo nelaimių, šeimos narius — nuo ligų. Tam jos šventinamos ir smilkomos, net ir bitės nuo jų kvepėjimo linksmesnės per medonesi.

Šiandien Zolinės šventė nepaprasta. Žmonės suplaukė ne tiek pagerbti Dievo Motina, kiek pasiguosti ir prašyti jos malonės gedule paskendusiam kraštui. Žmonės meldėsi už tuos, kurių neteko, už išstremtus ir nukankintus.

Po šv. mišių, kunigui laiminant monstracija ir

žmonėms giedant „Garbinkime švenčiausiąjį sakramentą“, pasigirdo moterų rauda — „Marija, Marija, palengvink vergiją“. Giedėjo visi — choras, jauni ir seni.

Aš sėdėjau klaukpoj šalia vyro ir senų laikų draugės. Ir mes giedojome. Giedojau, žiūrėdami į Marijos altorių. Man pasirodė, kad ji pažvelgė į mane.

—Šventoji Motina, tu kentėjai, netekus savo sūnau. Ir aš jo netekau. Jau keleri metai, kaip nieko nežinau apie jį. Marija, saugok jį ir visą Lietuvą, — meldžiausi.

Pasibaigus giesmėms, visi susitiko šventoriuje. Daugelis džiaugėsi, kad jie dar neišvežti, dar Lietuvoje. Bailiai dairėsi į šalis, patylomis vienas kitą klausinėdami: „Ar matei Rimantus? Uogintus ir kitus?“

Namoėjau viena. Vyras, susitikęs bičiulį, nuėjo pasižiūrėti jo sodelio, kur keletas obelaičių linko nuo paraudusių obuolių. Serbentų krūmai raudonavo nuo uogu. O kiek gėlių Rožės, rezetos, didžiagalviai jurginiai. Begalės žiedų.

Grįžau namo. Nebuvo namų, nes juose buvo įsikūrusi karo ligoninė. Kariškiai buvo užėmę mūsų visą penkių kambarių butą. Mums buvo leista tik pasilikti su jaunėliu sūneliu pusrūsyje. Tačiau ir čia iš trijų kambarių viename apsigyveno ligoninės slaugės.

Įėjau į virtuvę. Pasikeičiau šventinius drabužius ir kartūninę suknelę ir rengiausi virti vakarienę. Užkūrusi plytelę, užkaiciau bulves. Virtuvė buvo apytamė, nes pokario metais dar nebuvo mieste elektros.

Staiga bildesys į dirus. Atidariau. Priešais mane stovėjo du nepažįstami vyrai. Vienas jų, net nepasilabinęs, riktėlėje:

— Kodėl taip ilgai neatidarei durų?
— Ilgai? Ne. Aš skubėjau. Gal negirdėjau, nes buvau virtuvėje ir viriau bulves, — atsakiau.
— Taip. Slėpei ką nors?
— O ką gi turėčiau slėpti?

Abu nekvestiję suvirto į virtuvę, kur puodelyje virė bulvės, skleisdamos šiltą bulvių ir krapų kvapą. Kol jiedu kažko ieškojo virtuvės kampe, spėjau žvilgtelėti į jų veidus. Vienas piktų akių, rauplėto pageltusio veido žvalgesį ir spintelés, į mažą kambarelį prie virtuvės. Nė pastebėjau jo akių spalvos. Antrasis juodomis akimis, atrodė, bandė užhipnotizuoti pašnekovą. Abu buvo vidutinio ūgio, jauni, gal kokių trisdešimties metų ar jaunesni. Juodaakis buvo rusas, o tas, raupuotu veidu, totorius ar mongolas.

— Kto zdes žyviot? (kas čia gyvena?) — riktėlėje mongolas. — Ir gdie vaš muž? (Ir kur jūsų vyras?) — saukdamas rusiškai, kreipėsi į mane.

Antrasis tylėjo, juodomis akimis sekdamas mane, tartum, norėdamas skaityti mano mintis. Jam buvo greičiausiai įsakyta taip spoksooti.

— Aš jus klausiu, kur jūsų vyras? Ir kur jūs buvote dabar išėjusi? Mes jau čia antrą kartą, o jūs nėra namie. Slapstote vyrą, o dabar tylite. Pagaliau prabilkite! — rėkė mongolas.

— Prašau atleisti. Kai jūs rėkiate, aš nesusi-gaudau, — tyliai atsiliepiau. — Mano vyras nesislapst. Abu mes buvome bažnyčioje. Grįždami sutikome pažįstamus, ir vyras užsuko pas juos į sodelį.

— Čiort vas... (velnias jus neštų). Meluojate, — iš saukė grubiai. — Į sodelį! Tikriausiai jis kur nors čia pat, jūs velniai!

(Bus daugiau)

HORIZONTALAI

LIETUVIŲ PAMINKLAS WASHINGTONE

Rašančiam šią skiltį sostinėje Washington pirmą kartą teko lankytis 1966 m. rugsėjo 3-5 d. Tada visai nepagalvojau, kad praslinkus dvylikai metų, teks JAV sostinėje ilgiam laikui apsigyventi. O anas pirmasis mano apsilankymas buvo ypač įdomus ir atmintinas, nes tomis dienomis į sostinę buvo suplaukusios didelės minios lietuvių. 1966 m. rugsėjo 4 d. 2 val. p.p. Amerikos katalikų tautinėje šventovėje po Mišių prie didžiojo šventovės altoriaus buvo pašventinta centrinėje šventovės dalyje įrengta lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčia. Iškilimėse dalyvavo iš įvairių Amerikos vietų suvažinę keli tūkstančiai lietuvių. Mišių metu ir šventinimo ceremonijose giedojo iš Chicago specialiai atvykęs „Dainavos“ ansamblis su talkininkais, keli apylinkės lietuvių chorai ir solistai Prudencija Bičkienė bei Jonas Vaznelis.

Nuo Šiluvos Dievo Motinos koplyčios pašventinimo iškilimų jau prabėgo 20 metų. Todėl sekmadienį, rugsėjo 7 d., Washington rengiamas Šiluvos Dievo Motinos koplyčios 20-ties metų paminėjimas. Mišias prie didžiojo šventovės altoriaus aukos laisvojo pasaulio lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, Mišių metu giedos solistė Nerija Linkevičiūtė-Kasparienė. Solistės giesmės ir Mišias vargonais palydės iš Chicago specialiai atvykęs lietuvių operos dirigentas Arūnas Kaminskas. Tai bus pirmasis to jauno dirigento ir muziko apsilankymas Washington. Tikimasi, kad neilginės solistės ir puikaus muziko pasirodymas Amerikos katalikų tautinėje šventovėje, kur yra modernūs vargonai, sudarys reto religinio koncerto nuotaiką. Į iškilmes pakviestas koplyčios iniciatorius ir jos puošnių įrengimų besirūpinęs vyskupas V. Brizgys. Mišios bus aukojamos 2 val. p.p. Tikimasi, kad šalia sostinėje bei jos apylinkėse gyvenančių lietuvių gausiai dalyvaus Baltimorės, Philadelphijos, New Jersey, Pensilvanijos senosios anglies kasyklų rajono ir kitų vietų lietuvių.

Bažnyčiai... Žadame būti ištikimi mus priglaudusiam kraštui, lietuvių tautai ir Lietuvai. Žadame darbuotis Dievo taikai ir Kristaus viešpatavimui pasaulyje, ypač mūsų aukos laukiančioje Lietuvoje..."

Vyresnieji dar gerai prisimenam, kokia audra buvo kilusi, viešai paskelbus koplyčios idėją, renkant aukas ir ją įrengiant. Vieni kaltino dėl to, kam metama tiek pinigų įrengiant koplyčią svetimoje šventovėje. Kiti buvo nepatenkinti, kodėl koplyčia nededikuojama Vilniaus Aušros Vartų Marijai. Savo laikui ir aš buvau koplyčios oponentas, kol pats jos nepamačiau gyvomis akimis.

Šiandien galima pasakyti, tiek, kad tie žmonės, kurie aukoję pinigų koplyčios įrengimui, jau daugiausia yra mirę. Jų paaukoti pinigai neatiteko nei išlaidiems vaikams, nei Sovietų Sąjungai. Jie pastatė retos meninės vertės istorinį paminklą Lietuvai visos Amerikos katalikų tautinėje šventovėje šios didelės šalies sostinėje. Jau aštuonerius metus gyvenant Washington daug kartų, ypač vežiojant svečius, atvykusius iš okup. Lietuvos (Šiluvos koplyčią beveik kiekvienas jų žino ir nori pamatyti) įvairiomis valandomis teko lankytis katalikų tautinėje šventovėje. Visada po ją gidų vedžijami vaikšto būriai turistų. Ir, kaip taisyklė, gida visada turistų būrius atveda į lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčią, nes ji įrengta pačiame šventovės centre ir iš kitų tautų koplyčių ypač išsiskiria savo meniniu grožiu. Lietuvių koplyčia yra tikra turistų atrakcija. Kartas nuo karto ji parodoma per televiziją visai Amerikai.

Esu pats matęs. Tokį paminklą pastatė iniciatorius vyskupas Vincentas Brizgys su būriu talkininkų, nors mūsų tautinėje bendruomenėje dėl to užmojo siautė audra. Žinoma, ją kėlė daugiausia tie, kurie koplyčios įrengimui patys nieko neaukojo. O koplyčios idėjos pritarėjams atstovė tos tūkstantinės minios, prieš 20 m. dalyvavusios koplyčios pašventinime.

ISTORIJA IR MENAS

Dabar detaliau pažvelkime į lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčios vidų. Altorius Šv. Marijos statula, skulptoriaus Vytauto Kašubos sukurtą pagal seną tradiciją — vienplaukė Lietuvos moters rūbais — vaizduoja Šv. Marijos apsirėšimą Šiluvoje 1608 m. Viršuje altoriaus įrašas iš

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

LOS ANGELES „SPINDULYS“ PIETŲ AMERIKOJE

Visuose kraštuose gyvenantieji lietuviai sudaro Pasaulio lietuvių bendruomenę. Todėl natūralu, kad jie palaikytų tarpusavio ryšius. Tuos mūsų tautiečius, gyvenančius Pietų Amerikos kraštuose, kartais aplanko iš JAV LB ar kitų organizacijų atstovai. Šiomet tokiai tautinei misijai — apilankyti didžiuosius lietuvių telkinius Brazilijoje, Urugvajų ir Argentinoje ryžosi Los Angeles LB jaunimo ansamblis „Spindulys“, vadovaujamas O. Razutienės ir D. Varnienės. Ansamblio 29 asmenys, kartu su prisidėjusiais 10 ekskursantų, iš Los Angeles išskrido birželio 30 d. Ansambliui iš šios išvykos grįžus, kreipiausi į vyr. vadovę O. Razutienę, kuri papasakojo apie šią koncertinę išvyką:

— Liepos 1 d. lėktuvais nusileido Sao Paulo aerodrome, kur mūsų laukė LB pirm. Jonas Tatarūnas ir jo žmona Vera bei jaunimo atstovai su plakatais: „Sveikiname „Spindulį“. Iš čia buvome nuvežti į Vila Zelina, kur mus sutiko kun. J. Šeškevičius. Apgyventinti buvome šeimos. Kitą dieną, dr. A. Šaulio ir J. Petraičio pastangomis, su savo programa pasirodėme televizijoje. Puikios vaišės buvo suruoštos Lietuvių sąjungos namuose. Čia „Spindulio“ šokėjai susidraugavo su „Nemuno“ grupės šokėjais.

Sibiro lietuvių maldaknygės. Po atoriūmi vaizduojamas Lietuvoje garsus Kryžių kalnas.

Kairiosios sienos mozaika — dail. Vytauto K. Jonyno kūrinys. Vaizduoja lietuvių tautos kovą už tikėjimą ir kultūrą. Viduje Kristus Rūpintojėlis, kokį Lietuvos gyventojai statydavo prie savo namų, pakėlė... Dešinioji sienos mozaika — Lietuvos garbingosios praeities prisiminimas. Vaizduojamas šv. Kazimieras. Ši siena irgi dail. V.K. Jonyno sukurtas. Lubose stebuklingieji Marijos paveikslai iš keturių Lietuvos žymiausių marijaninių šventovių: Trakų Aušros Vartų Vilniuje, Pažaislio ir Zemaičių Kalvarijos. Sukūrė dail. Albinas Elskus.

Taip pat įamžintos ir keturi istorinės detalės. Pz. dešinioji sienos apačioje lietuvių treininiai Sibire,

Vorkutos vergų stovykloje giliai kasyklose laikomų Mišių metu 1946-56 metais. Vaizdas sukurtas pagal kalinio dr. J. Scholmer pasakojimą knygoje Vorkuta.

Kairiosios sienos vidury įamžinta detalė Verpeja. Taip skulptorius Petras Rimša pavaizdavo lietuviškos šeimos pastangas kvėpti savo vaikams lietuviškumo ir religingumo dvasią spaudos draudimo ir persekiojimo metais. Panašius laikus pergyvena ir dabar lietuviai savo tėvynėje.

Kitoms detalėms, jų tarpe Mindaugo krikšto, Polocko mūšio, apžvelgti jau nebėra vietos. Tačiau dailininkų bei skulptoriaus pavidės ir mozaikų turinys aiškiai pasako, kokios meninės ir istorinės vertės yra lietuvių Šiluvos Dievo Motinos koplyčia, įrengta visos Amerikos katalikų tautinėje šventovėje Washingtone.

RADIJO PROGRAMA

Soniamas Lietuvos Radijo Programa Naujaj Anglijoj

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamas Stepono J. ir Valentinos Minkų, perduodamas nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreiptis šiuo adresu:

71 Farragat Road,

So. Boston, Mass. 02127

Tel. 208-2515

Ten pat gaunamas ir dienraštis „Draugas“.

ANATOLIJAUS KAIRIO

nauja 3 veiksmų drama su prologu ir epilogu apie Romą Kalantą, iš leido Lietuvos Salių Sąjunga

UGNIES DAINA

Nedaug aktorių, pritaikyta iš-eivijos jaunimo teatrui.

Kaina su persiuntimu — \$4.75

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar prideda 32 ct. valstijos mokesčio.

HAYFEVER:

The term "Hayfever" is commonly heard in August and September. "Hayfever" is a common term for a group of symptoms caused by ragweed pollen which is airborne from Mid August to September and affects more than fourteen million Americans. Symptoms are stuffed up or runny nose, itchy nose, itchy swollen eyes, post nasal drainage, cough and spasms of sneezing and sometimes wheezing. Although ragweed pollen diminishes or ends in Mid September the irritated mucus membrane of the nose and upper respiratory system are very susceptible to infection and the "Hayfever" sufferers persist with symptoms until late fall. This illness is readily diagnosed and responds well to treatment.

OAKBROOK ALLERGISTS

120 Oakbrook Center Oak Brook, IL 60521 312 574-0460

9965 W. 151st St. Orland Park, IL 60462 312 460-4466

6508 Archer Avenue Chicago, IL 60638 312 229-8811

Naperville Plaza Washington & Gartner Naperville, IL 60540 312 961-2960

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDA WCEV — 1450 AM

Lietuvių kalba sekmadieniais nuo 7:30 iki 8:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus. 7159 S. Maplewood Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 778-1543

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINOS IR ŠALDYTUVUS Kreiptis į: Hermis Decksy Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro Kalbėti lietuviškai

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS 6606 So. Kedzie Avenue Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000 Darbo valandos: Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro Šeštadieniais pagal susitarimą

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS 361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimmo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES Nuomoja, Parduoda, Taiso Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas 5610 S. Pulaski Rd., Chicago PHONE — 581-4111

STASYS ŠAKINIS

LIETUVIS DAŽYTOJAS Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas 4612 S. Paulina St. (Town of Lake) Skambinti 927-9107

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS Daug sutapsypte, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street Tel. — Prospect 6-8998

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV 2346 W. 69 St. Tel. 776-1486

VENCKAUSKAS, Inc.

Builders & Remodeling • Porches & Decks • Floor & Wall Tile • Aluminum Siding & Trim • Kitchens & Baths • Masonry • Rec Rooms • Additions • Insurance Repairs

Joe (312) 582-7606 Peter (312) 371-7499

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

MISCELLANEOUS

67-tos ir Whipple apyl. išnuomojami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3 1/2 ir 4 kamb., po 1 miegamą. \$295 ir \$315 į mėnesį. Pensininkams nuolaida. Skambinti 779-6193.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai. SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO.

Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffits, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting. COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-5955

REAL ESTATE

MIŠLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS BELL-BACE REALTORS 6529 S. KEDZIE 778-2233

Creative investors. A solid 2 story brick building with 2 apts., plus lounge and hall with performance stage. Full basement. 2 year roof. Must see to appreciate. On Lithuanian Plaza. Call today — 776-0580. Ask for Gomez

No. 669 — Pravažiokite — gyventojų netrukdykite — 3533 West 66 Place, 6 kamb. mūrinis. 3 dideli miegamieji, modern. virtuvė ir vonia. Didelis skydas su šoniniu įvažiavimu į naują 2-jų maš. garažą. Pusiau įrengtas rūšys. Aluminijaus sofitai ir fascia. Nauji žiem. langai. Naujai dažyta viduje ir lauke. Uždaras porčius galėtų būti TV kamb. ar ketvirtas megamas. Tuojau galima užimti. Pusė bloko iki parko. Įmokėti \$3,100. Skambinkite dabar.

No. 652 — 57th & St. Louis — Giminaišys gyvenamas arba pelno uždirbimas — 5 kamb. mūr. namas su 2 didž. mieg. ir uždaryta apšildoma veranda. Geras 3 mieg. rūšio butas motinai arba išnuomavimui. 2 maš. mūr. garaž. naujas katilas, naujai įvesta elektra, ir nauji kilimai. Puikus parkinys — tik \$49,900. Skambinkite dabar.

No. 667 — „Custom“ Charboneau pačio savininko statytas namas. 68-ta ir Hamlin. Vertas gyventi karaliu, ypatingai didelis namas „custom“ Charboneau pačio statytas. 3 didž. mieg., 20 p. virtuvė su daug gražių medinių spintelių, 40p. skydas so šoniniu įvažiavimu, ypatingai švarus rūšys, 2 maš. garažas, namas geram stovyj. gerame bloke. Skambinkite dabar.

No. 676 — Pravažiokite — gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-jų butų po 5 kambarius „sided“ namas. Kiekviename bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūšys, nauja krosnis, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikiai 260 dol. per mėnesį mokėstis už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

No. 673 — Pravažiokite — gyventojų netrukdykite 6024 S. Whipple — tikrai \$39,900. 6 kamb. mūr. namas, 3 didž. mieg., moderni prausykla, pilnas rūšys, 2 maš. gar., daug priedų. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI? Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namą įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY Tel. — 434-7100

GAGE PARK AREA — BY OWNER In-law arrangement, 1 1/2 story home, 3 bedrooms, 2 baths, 2 kitchens, all appliances, basement, garage, move in condition — must sell. PRICED RIGHT — \$46,900. Tel.: 985-1537 or 472-8920

Buying or Selling? Insist on our 96 years of care, experience & trust. We speak Lithuanian. Alexander J. Mockus Vice President & Manager McKay & Poague Real Estate 6610 S. Pulaski 767-6655

Parduodamas mūrinis 6 kamb. namas, apšildomas gazu radiatoriais. Savininkas išsikelia iš Chicago. Agentai prašomi nesi-kreipti. 6538 S. Albany. Telefonas 778-2817.

PLAZA CHIC GROŽIO SALONAS

2608 West 69th Street

Ar jums nusibodo ta pati vienoda plaukų šukuosena?

Savininkės Nijolės Baužienės salonas specializuojasi įvairiu dažymu, veliausių madų kirpimu ir pusetimais.

Nijolei padeda patyrusios plaukų šukuotojos: Liuda, Aldona ir Diana. Kiekviena turi savo specialybę.

PLAZA CHIC patarnauja ir vyrams įvairiais stiliais.

Salone suteikiami ir kosmetikos patarimai bei grožio priemonės.

Dirbančiųjų patogumui PLAZA CHIC atidara trečiadienio ir ketvirtadienio vakarais.

Susitarimui skambinti tel. 436-4052.

STAN BALZEKAS, Ltd.

6621 W. OGDEN, BERWYN (312) STANLEY 8-5700

\$1150 cash back 5.9% apr.

PONTIAC SAAB

Super savings on 86 SAAB turbos

Los Angeles „Spindulio“ jaunimo choras koncertuoja Lietuvių salėje Montevideo, Urugvajuje. Priekyje vadovė ir choro dirigentė Ona Razutienė.

**LIETUVIAI
KALIFORNIJOJE**

(atkelta iš 4 psl.)
ansamblio nariai nešė aukas, skaitė lekcijas. Tą pačią dieną po pietų Seselių salėje Vila Zelina įvyko koncertas, į kurį susirinko arti 600 asmenų. Ansamblio sceniniai pasirodymai, šokiai, dainos su vestuviniiais papročiais susilaukė didelio pasisekimo. Ir programos atlikėjai ir klausytojai buvo labai patenkinti. Po programos dar buvo ilgai pabendrauta, o jaunimas turėjo progos pasitarti dėl įvyksiančio Australijoje PLJ kongreso. Mūsų atvykimą ir koncertą buvo išgarsinę S. Paulo leidžiamas laikraštis „Mūsų Lietuva“.

Liepos 8 d. jau buvome Montevideo, Urugvajuje. Čia mus pasitiko LB pirm. Lida Petrauskas, JS pirm. M. Mačanskas ir didokas būrys tautiečių. Tą pačią dieną ansamblis buvo nuvežtas į TV stotį pasirodymui. Iškilmingas priėmimas įvyko Lietuvių namuose. Tų pat namų salėje kitos dienos vakare su dideliu pasisekimu praėjo ansamblio šokių ir dainų koncertas, į kurį atsilankė arti 200 asmenų. Čia būdami turėjome progos apžiūrėti žymesnes vietas. Didelį įspūdį padarė Parlamento rūmai su įrengtu aukso kambariu. Atsisveikinę mielus tautiečius, liepos 10 d. išplaukėme į Buenos Aires.

Čia mus sutiko Argentinos lietuvių organizacijų žymūs veikėjai A. Kaminskas, A. Mikučionis, kun. A. Steigvila ir kiti. Buvome nuvežti į Lietuvių centrą, o vėliau apgyvendinti šeimos. Mūsų atvykimą ir koncertą išgarsino Buenos Aires leidžiamas lietuvių laikraštis „Laikas“ ir „Argentinos Lietuvių balsas“. Lietuviškų dainų ir šokių koncertas buvo liepos 12 d. vakare Erdvioje La Salle salėje. Dalyvavo 800 asmenų. Pasveikino ALOS tarybos pirm. A. Mikučionis. „Spindulio“ vadovė O. Razutienė perdavė Šiaurės Amerikos lietuvių sveikinimus. Didelė staigmena buvo, kai „Inkaro“ šokėjų vaikų grupė „Spinduliukai“ išėję paško tris šokius, o jų vadovai pakvietė viešnią L.A. „Spindulio“ ansamblio vadovę O. Razutienę ir D. Varnienę būti šios grupės kūmomis. Taigi Los Angeles buvo nuosirdžiai įvertintas! Sveikinimai, gėlės, ovačijos... Be kitų sveikino ir gelėmis apdovanojo „Dobilo“ ir Berriso „Mindaugo“ šokėjai. Sekmdienį „Spindulio“ ansamblis giedojo bažnyčioje. Vėliau dalyvavome SLA priėmime. Lankėmės senelių namuose, kur jaunimas jiems padainavo. Atsisveikinimo vakare šoko „Spindulys“ ir vietiniai – „Inkaras“ ir „Dobilas“. Gaila buvo palikti mielus tautiečius, bet reikėjo skubėti atgal.

Paskutinis mūsų sustojimo

punktas Pietų Amerikoje buvo Rio de Janeiro. Čia lietuvių telkinys nedidelis. Apsistojome viešbutyje. Buvo numatyta koncertuoti vokiečių klube, bet LB atstovas dr. A. Gaulia sakėsi patalpos koncertui numatyta diena negaives. Turėjome progos susipažinti su miestu. Pamatėm milžinišką Kristaus statulą, pastatytą ant uolos iškyšulio. Atvykus jaunimui iš S. Paulo įvyko išleistuvių vakaras su šokiais ir dainomis. Pakviesti atvyko ir kai kurie vietos lietuviai. Viena 92 m. senutė susijaudinusi kalbėjo, jog 50 metų negirdėjusi taip gražiai lietuviškai dainuojant. Rytą jaus dieną lėktuvas mus nešė atgal į Los Angeles.

Savo daina ir šokių pradžiuginomė vyresniuosius, sužadindami juose tėvynės Lietuvos ilgesį. Mūsų jaunimas, JAV gimęs, buvo pavyzdys, kaip reikia branginti savo kilmės kalbą ir jos tautines vertybes, liaudies kūrybą ir tradicijas. Mūsų koncertinė išvyka sukėlė didesnę paskatinimą lietuvių kilmės jaunuoliams geriau išmokyti lietuvių kalbą. Mūsų pareiga jų pastangas paremti. — baigė savo išpučius „Spindulio“ vadovė O. Razutienė.

Ignas Medziukas

**ENERGIJA ŽEMĖS
VIDURYJE**

Vienas neišsėnkamos kaitros šaltinis – tai žemės ugningo, tirpinto akmens vidurys – magma. JAV Los Alamos, Naujos Meksikos valstijoje, yra pragręžta giliausia skylė pasulyje, tikslu jai nuleisti vandenį kelias mylias žemyn iki karštos magmos ir tam vandeniui virtus garais, juos greitesniu už šviesą greičiu grąžinti į žemės paviršių, kur jie varytų elektros generatoriaus turbiną. Nors šis grėžimas labai brangiai kainuoja, skaitoma, kad apsimoka, nes šis energijos šaltinis yra neišsėnkamas, kaip būna anglimis ar alyva varomos jėgainės. Šis energijos šaltinis taip pat yra švarus, anaipol branduolinės energijos, nepalikantis sunkiai ar visai neatsikratomų atmatų. Tačiau šis projektas šiuo laiku užkliuvo, atsiradus problemoms su dvejų mylių gylyje temperatūros matavimo instrumentais.

**TIKYBOS PAMOKOS
ITALIJOJE**

Pagal 1984 m. Italijos-Vatikano konkordatą, katalikų tikybos pamokos viešosiose mokyklose yra laisvai pasirinkamos, nebeprivalomos. Tačiau 90% gimnazistų ir toks pat procentas pradžios mokyklos ir vaikų darželių mokinių tėvų jas pasirinko, į jas užregistruodami 1986-87 mokslo metams savo vaikus.

**MOTINOS TERESĖS
MISIJA KUBOJE**

Motina Teresė iš Kalkutos, Nobelio Taikos premijos laureatė, gavo leidimą iš Kubos prezidento Fidel Castro Kuboje įkurti savo vienuolijos misiją. Dar nėra nustatytas misijos pobūdis, bet motina Teresė sako, kad misija busianti labiau dvasinio pobūdžio, negu jų paprastai dirbamas darbas su neturtėliais. Valdžios teigimu, Kuboje panaikintas neturtas.

Keletui šimtų katalikų, susirinkusių bažnyčioje Havanos priemestėje Regloje, Motina Teresė kalbėjo, kad dvasinio trūkumo neturtas yra daug rimtesnis ir sunkesnis, negu materialinis neturtas. Jai įėjant į bažnyčią su Havanos arkivyskupu Jaime Ortega y Alamino, minia entuziastingai jiems šūkavo, mojavo. Nors misijos steigimo data dar nenustatyta, Motina Teresė pati grįš misijos steigimui.

Atrodo, kad Kubos ryšiai su Bažnyčia gerėja. Vėliausias Komunistų partijos penkmečio planas kritikavo diskriminaciją prieš tikinčiuosius ir valdžia davė leidimą vasario mėnesį sušaukti Kubos Bažnyčios suvažiavimą.

**MALDOS UŽ TAIKĄ
DIENA ASYŽIUJE**

Popiežiaus Jono Pauliaus II kvietimą dalyvauti maldos dienoje už taiką, vykšančioje Asyžiuje š.m. spalio mėnesį, priėmė Irano ambasadorius Vatikanui. Maldos dienoje dalyvaus naujasis Irano ambasadorius Vatikanui Sheik Salman Chaffari, o taip pat ir Ayatollos Khomeinio atstovas. Taip pat tikimasi, kad maldos dienoje, šalia krikščionių, dalyvaus mahometonai, budistai ir žydai.

**A.†A.
Inž. HENRIKAS ALGIRDAS
STUKAS**

Gyveno Marquette Parke.
Mirė 1986 m. rugpjūčio 16 d., 11 val. ryte, sulaukęs 50 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 37 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime dukterys Regina ir Viktorija, sūnus Tomas ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Laidotuviems rūpinasi Lietuvos Dukterų draugija ir dukte Regina.
Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st. St., sekmdienį nuo 3 iki 9 val. vak.
Laidotuvės įvyks pirmadienį, rugpjūčio 25 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Šeima pageidauja karsto nešėjų.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.
Nulūde: dukterys, sūnus.
Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

REMKIME TAUTOS FONDA

Tik nuo mūsų priklauso, ar būsime girdimi laisvajame pasaulyje.
Nepamirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO, pagerbdami artimuosius, įamžindami jų atmintį ar tvarkdami savo palikimų reikalus.
Aukodami TAUTOS FONDUI, paremsite ELTA biuletenį leidimą 6 kalbomis ir informacijos apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje sklaidimą.
Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių.

**TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.
P. O. Box 21073
Woodhaven, N.Y. 11421**

**1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ
iš Bostono ir New Yorko**

“Amber Holidays”

Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Liepos 21	— \$1348.00	Spalio 1	— 1538.00
Rugpjūčio 14	— 1555.00	Gruodžio 26	— 1476.00
Rugsėjo 2	— 1885.00		

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite:

1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kandos skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

[Istaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir ALBINA RUDZIUNAS

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL
60629. Telefonas: (312) 778-5374.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69TH STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

**DEŠIMTIES METŲ
MIRTIES SUKAKTIS
A.†A.
LIUDAS V. JAROŠEKAS**

Mirė prieš dešimt metų, 1976 m. rugpjūčio mėn. 28 d., Rockforde, IL.
Už jo sielą sv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje ir Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje Rockforde.
Nuosirdžiai prašome gimines, draugus ir pažįstamus pasimelsti už a.a. Liudo sielą.
Žmona Irena, dukterys Raimonda ir Margarita su šeimomis.

**A.†A.
ELENAI BUGAREVIČIENEI**

amžinybėn iškeliavus, vyrui HENRIKUI, brangiai seseriai VALEI GERULIENEI su šeima ir artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

Liucija Petrikonienė
Gražina ir Jonas Stankūnai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

**STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ**

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

EVANS—EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)
LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA
Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestčiuose
Tel. — 422-2000

APLINK MUS

x „Draugo“ metinis banketas bus Martiniuke pokylių salėje rugsėjo 28 d., sekmadienį. Meninę programą atliks „Dainuojančios Žemaitės“ — B. Stravinskienė, D. Varaneckienė ir A. Underienė, vadovaujant muz. K. Skaistgiriu. Humoristinę programą atliks dainininkės, o kupletus rašo B. Vindasienė. Bilietus stalams ar pavieniams asmenims reikia užsisakyti iš anksto pas renginių komiteto narius ar „Draugo“ administraciją.

x Laurie Willets, žinoma pantomimikė, gastroliavusi Amerikoje ir Europoje, atliks programą Seklyčios rengiamose Linksmojoje popietėje šį sekmadienį, rugpjūčio 24 d., 3:30 val. popiet. Seklyčioj taip pat įvyks ir Danieliaus Josponio, moksleivio iš Urugvajaus, lankiusio Vasario 16-tosios gimnaziją ir ten išmokusio tobulai lietuviškai, pranešimas iš tos gimnazijos gyvenimo. Paskaita bus antradienį, 6 val. vak.

x Nekalto Prasiidėjimo parapijos Brighton Parke gegužinė-piknikas bus rugpjūčio 24 d., sekmadienį, tuoj po 10:30 val. šv. Mišių parapijos kieme ir salėje. Gegužinės pelnas skiriamas mokyklos pagerinimui. Visi parapiečiai ir svečiai yra kviečiami.

x K. Donelaičio Lituanistinės mokyklos pradeda mokslo metus šeštadienį, rugsėjo 6 d. Registracija vyksta nuo 9 val. iki 10 val. ryto. Pamokos prasidės 10 val. Veikia pradžios mokykloje darželis, ir 1 sk. iki 6 kl., o aukštesniojo — 5 kl. iki 8 kl. Taip pat yra klasės vaikams ir suaugusiems, nemokantiems lietuviškai.

x Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Chicago skyrius š.m. rugpjūčio mėn. 24 dieną prie Lemonto — Ateitininkų namų sodelyje ruošia vasaros sezonui užbaigti gegužinę. Pradžią 12 val. Veiks užkandinė, atgavios baras, laimėjimai ir kiti įvairumai. Visi atvykusieji bus maloniai sutikti. Vykstantieji į gegužinę, pirmiausia turi įvažiuoti į Archer Ave., ją važiuoti į pietus ligi 127 kelio. o ten jau bus nurodyta, kaip tuoj pat patekti į minėtą sodelį.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill., Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766.

x Reikalingas sąskaitininkas (bookkeeper) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Skambinti Mutual Federal Savings, tel. 847-7747.

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats priziuru darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. r.
Tel. 434-9655

x Juodojo kaspino diena yra skelbiama rugpjūčio 23 d. visiems JAV piliečiams, kad, nešiodami juodą kaspiną ar išstatydami savo buto lange, gali pasauliui pareikšti, kad milijonai žmonių, pavergtų už geležinės uždangos, nėra mūsų pamiršti. Tai daroma protestuojant prieš Molotovo-Ribbentropo sutartį, kuri igalino pradėti antrąjį karą. Rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Vid. Vakarų apygarda, Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyrius ir Vlikas. Kviečiami visi lietuviai parodyti savo solidarumą.

x Dr. Petras Ramutėnas iš Wellingtono, Naujosios Zelandijos, lankosi Chicagoje. Jis jau apvažinėjo visą pasaulį, vykdamas per Sydney, Australijoje, Tokio Japonijoje, Maskvą, Vilnių, Kanadą ir kt. Dabar yra apsisitęs pas kun. Neumanį Evanstone. Lydimas P. Grubliausko aplankė „Draugo“ redakciją, painformavo apie lietuvių gyvenimą Naujojoje Zelandijoje — sostinėje Wellingtone ir Australijoje.

x Amerikos Lietuvių Taryba greitai reagavo į radijo stoties WLOO pranešėjo Jack Taylor programoje paminėjimą, kad Lietuva jau nebeegzistuoja. Po pirmininko T. Blinstrubo informacijos radijo pranešėjas klaidą atitaisė.

x Lietuviškas jaunimas kviečiamas Darbo dienos savaitgalyje — sekmadienį, rugpjūčio 31 d., susitikti šokių vakare, kuris rengiamas Union Pier apylinkėje esančioje American Legion Post 169 salėje, maždaug 3 mylios nuo New Buffalo, Mich. (ant US 12-to kelio). Pradžią 8 val. vak. Gros Vyto B. orkestras. Rengia ir visą jaunimą kviečia Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago skyrius.

x Rugpjūčio 27 ir 28 dienomis įvyks **Marquette Parko Lituanistinės mokyklos registracija**, nuo 12 val. iki 2 val. p.p., 106 kambaryje, Švč. Mergeles Marijos Gimimo parapijoje. Bus darželis, 1 sk. iki 8 sk. ir specialus skyrius nemokantiems lietuviškai. Tuo pačiu metu vyks registracija ansambliui, tiems kurie nelanko pamokas toj mokykloj, bet norėtų išmokti tautinių šokių ir lietuviškų dainų. Visi kviečiami užsiregistruoti.

x Jaunučio Puodžiūno baletu studija rudens sezoną pradės rugsėjo mėn. 3 d. Pamokos vyks įprasta tvarka — treč. ir šešt. Naujus mokinius prašau registruotis tel.: 778-7182 arba studijoje 2418 W. Marquette Rd. Veiks ir suaugusiųjų mankštos klasė.

x Į saulėtą Karibų jūrą kviečia visus „Laiškai Lietuviams“ vienos savaitės kelionė linai laivu š.m. lapkričio 29 d. Linksmoje lietuvių grupėje aplankysite net 7 idomiausias salas. Informacija ir registracija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, IL 60643; tel. (312) 238-9787

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x Lietuvišku šriftu rašomosios mašinelės. Paprastos neelektrinės „Travel De-lux“ JAV. \$160.00 US. dol. Oro paštu: \$165.00. Siunčiu ir į Lietuvą. Atst. **Olympia STASYS PRAKAPAS**, 49 Norseman St., Toronto, Ontario M8Z 2P7, Canada. Tel. 233-4486.

Lietuvių Tautinės sąjungos šių metų valdyba. Iš kairės sėdi: išdininė Ona Daškevičienė, pirmininkas dr. Leonas Kriaučeliūnas, sekretorė Eleonora Valukienė; stovi pirmasis vicepirm. Petras Buchas ir antra vicepirm. Vida Jonušienė.

DVIDEŠIMTOJI MOKYTOJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

JUOZAS MASILIONIS

Sekmadienį, rugpjūčio 17 d., visais keliais ir keletais riedėjo automobiliai, o iš Chicago net autobusai, į Detroito aerodromą lektuvai, veždami mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitės dalyvius. Prisirinko daug, nes lygia-grečiai veiks dvi grupės: pagrindinė mokytojų ir prisiglaudusi lietuviškai norinčių išmokti. Pirmajai grupei vadovauja Juozas Masilionis.

x Seserų pranciškiečių rėmėjų gegužinė rengiama rugpjūčio 24 d., sekmadienį, 12 val. Saulių namuose Brighton Parke. Kviečiami ne tik nariai, bet ir visi lietuviai gražiai praleisti laiką.

x Kriaučeliūno vardo Montessori Vaikų nameliai rugsėjo 3 d., trečiadienį, rengia namelių apžiūrėjimą tėvams ir vaikams nuo 10 iki 12 metų. Ypač tai bus įdomu grįžtantiems ir naujiems mokiniams ir jų tėveliams, kurie nori iš mažens duoti vaikams tikrą auklėjimą.

x Irenos Veleckytės baletu ir piano studijoj įvyko pasikeitimas. Dėl sužeistos kojos šį rudenį I. Veleckytė turi nutraukti baletu mokymą. Pianino pamokos vyks kaip ir anksčiau. Studijos adresas 2541 W. 45th Place, Brighton Parke. Telefonas 254-4012.

x 17 dienų kelionė į Lietuvą spalio 13 d. tiktai \$1,545.00 iš Chicago. 11 dienų Lietuvoje. Vietų skaičius ribotas, todėl prašau tuojau registruotis: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312-238-9787.

x „Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorialis, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Visada prieš statant į kapines, jūs apžiūrėsite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip Jūsų buvo pageidauta. Savininkai Lilia ir Vilimas Nelsonai, 445-6959.

x Lemonto Lietuvių Bendruomenės apylinkė rengia šį sekmadienį, rugpjūčio 24 d., Ateitininkų namuose gegužinę, kurioje kviečia visus lietuvius iš Lemonto ir jo apylinkės, taip pat iš Chicago. Gegužinė prasidės tuoj po pamaldų apie 12 val. dienos.

x St. Pete Beach, Florida lietuvių conde 2-me aukšte pardavimui 1 mieg. butas, Toliau pabendrauta, besivašinant sūriu ir vynu, kurį parūpino Pr. Masilionienė. Dainavoje yra pasikeitimų. Pirmiausia — baltojo namo prieangis. Viduje — naujos lovos ir matracai. O, kur dingot jūs, senieji matracai, ant kurių gulint buvo ir pačiam ramu, kurie negurgždėjo (nesakau gurgždėjo, o negurgždėjo), kurie šonų nesvilino. Vis dėlto užmigome po kelionių, po pirmųjų susitikimo išpuščių, kad nuo pirmadienio kibtume į darbą...

x Dirbantis vyras ieško mieg. kambario ir virtuvės su baldais. Prašom rašyti šiuo adresu: John Barton, 4401 S. Talman, Chicago, Ill. 60632.

x „Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorialis, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Visada prieš statant į kapines, jūs apžiūrėsite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip Jūsų buvo pageidauta. Savininkai Lilia ir Vilimas Nelsonai, 445-6959.

vauja Juozas Masilionis, artarajai Bronius Krokys. Visas kitas vadovų personalas bendras. Ūkio reikalais rūpinasi Vytautas Brizgys iš Clevelando, seimininkauja Ona Norvilienė su padėjėja iš Chicago. Kapelionauja kun. Jonas Duoba, o dar turime du kunigus: Petrą Daugintį ir iš rytinio pakraščio lietuviškai norintį išmokti Petrą Stravinską. Dainavimo mokys muz. Viktoras Ralys, tautinių šokių Jadvyga Matulaitienė, abu iš New Yorko. Komenkantas ir sporto vadovas Br. Keturakis iš Milwaukee, sveikata rūpinasi gail. ses. Kazė Vaičeliūnienė iš Clevelando.

Pradžioje įvyko tam tikras sumišimas, nes iš buvusių stovyklų buvo užsilikę keletas žmonių ir manė pasilikti tuose pačiuose kambariuose, o čia pasirodo, kitaip paskirstyta. Kiti iš įpratimo nuėjo į tuos kambarius, kuriuos kasmet gaudavo, o šiemet kitaip, nes Berniukų namas teko atiduoti „anglikonams“. Praėjo kiek laiko, kol viskas buvo „įstiesinta“.

Studijų savaitė pradėta 5 v.v. sv. Mišiomis, kurias atnašavo kapelionas kun. J. Duoba ir pasakė trumpą pamokslą (pasigailėjo, nes buvo labai karšta ir tvanku), koncelebravo kun. P. Stravinską. Tuoj po Mišių atidaromasis posėdis, kurį pradėjo ir pravedė vadovas J. Masilionis. Sugiedojus Lietuvos himną, atidaromajame žodyje priminė 20-ties stud. savaitę istoriją, paminėdamas tuos, kurie daugiausiai kartų yra buvę (L. Eimantas, J. ir Pr. Masilioniai, J. Plačias), kurie kurioms šakoms yra vadovavę: Br. Krokys, J. Matulaitienė, Vaičeliūnienė, Keturakis, Eimantas, Masilionienė ir kt. Taip pat buvo prisiminti ir pagerbti jau mirę stud. savaitės paskaitininkai ir klausytojai.

Vakare — susipažinimas, kurį pravedė A. Bublūtė. Kiekvienas pasisakė, ko jis ar ji atvažiuo į stud. savaitę. Toliau pabendrauta, besivašinant sūriu ir vynu, kurį parūpino Pr. Masilionienė. Dainavoje yra pasikeitimų. Pirmiausia — baltojo namo prieangis. Viduje — naujos lovos ir matracai. O, kur dingot jūs, senieji matracai, ant kurių gulint buvo ir pačiam ramu, kurie negurgždėjo (nesakau gurgždėjo, o negurgždėjo), kurie šonų nesvilino. Vis dėlto užmigome po kelionių, po pirmųjų susitikimo išpuščių, kad nuo pirmadienio kibtume į darbą...

Doleris, tai sidabrinė ostija, kuri turi netikrą gyvąjį dievą.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Linas Kojelis, specialus prezidento asistentas, rugpjūčio 4 d. „The Washington Post“ dienraštyje paskelbė laišką, kuriuo atsako į kolumnisto Jack Anderson kaltinimą, kad jis remias Rytų europiečių tautines grupes, kurios norinčios panaikinti OSI. Kojelis kaltinimą paneigia ir paaiškina, kad tos grupės siekiančios OSI keliuose bylose laikytis Amerikos teisinių normų ir spręsti jas kraštuose, kuriuose respikuojama teisė ir teisingumas. „The Jewish Week“ laikraštis rugpjūčio 1 d. korespondento Steve Lipman straipsniu paneigia visus Jack Andersono užsipuolimus. Baltųjų Rūmų žydų reikalams direktorius Max Green Andersono insinuaciją, kad Kojelis simpatizuoja antisemitinėms grupėms, vadina skandalinga. Jis nurodo į faktą, kad Lino Kojelio tėvas buvęs nacių kalintas ir kankintas ir kad pats Linas dalyvavo antinacinėje akcijoje Amerikoje.

— Birutė Vitėnienė, matematikė ir inžinierė, karjeros laiptais AT&T Bell laboratorijose pasiekė pačias viršūnes. Šiomis dienomis ji buvo paskirta tos didžiulės korporacijos Tyrimų ir išvystymo vykdymo direktore planavimo ir administracijos divizijoje ir pakviesta AT&T Tyrimų ir išvystymo kabineto nare. „Bell Labs News“, AT&T korporacijos leidžiamas savaitraštis, rašo, kad „Birutė Vitėnienė naujas paskyrimas vienos vykdomojos direktorės rankose sujungia administratyvinių sistemų planavimo procesus ir techniską programos vedimą“. Birutė yra teisininko Vinco ir Valės Kazlauskų iš Los Angeles dukterė ir žurnalistu Juozo ir Onos Vitėnų iš Washingtono, D.C., marti.

— Filmų ir televizijos aktorė Rūta Lee-Kilmonytė rugpjūčio 15 d. iš Los Angeles išvyko į ok. Lietuvą atsigabenti daugiau savo gimnainčių. Prieš 22 metus ji atsivežė savo senelę. Prieš išvykdamas, kaip rašo „Daily News“ dienraštis, spaudos korespondentams pasakė, kad prieš kiek laiko gavusi laišką iš Lietuvos. „Informacija neaiški, bet atrodo, kad mano pusseserė, kurią lankiau prieš trejus metus, kartu su vyrų areštuota ir jų namas konfiskuotas. A.rodo, kad šį mėnesį bus koks tai teismas. Aš negaliu čia sėdėti ir nieko nedaryti“.

VAK. VOKIETIJOJE

— Annabergo prie Bonos lietuvių literatūros būrelis kalbėjo ir diskutavo Mažosios Lietuvos likimą literatūroje. Buvo supažindinti klausytojai su I. Simanaitės „Aukštųjų Šimonių likimu“ ir H. Sudermanno „Lietuviškais apsakymais“ (Litauische Geschichten. Pagal šiu kūrinių turinį buvo gilinamasi į lietuvių ir vokiečių santykius, Mažosios ir Didžiosios Lietuvos lietuvių santykius. Ypač buvo prisimintas tų santykių pablogėjimas po antrojo karo, kada vienas vokiečiai išvarė, kitus rusai sugavo, o atėjūnai vietinius skriaudė.

— Baisųjį birželį, kai 1940 metais rusai okupavo Lietuvą ir 1941 m. pirmuosius baltuosius trėmimus į Sibirą, paminėjo Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Pradėjo kanklėmis Rama Bublūtė, kalbėjo kun. E. Putrimas, eilėraščių deklamavo Gabija Diavaraitė, o visi sudainavo partizanų dainą, akordeonais palydint Virginijū Jociui ir Danieliui Jaspioniui. Nida Gedgaudaitė. Viltis Janulaitė ir Dalia Navickaitė — visos iš Californijos — parodė pergvenimus vežant į Sibirą Kristina Kampė ir Audrė Kalvaitytė padainavo dainas, gitarra palydimos.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6562
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
VYTAŠ MISIULIS
79 W. Monroe, Suite 1024
Chicago, IL 60603
15601 S. Cicero
Oak Forest, IL
Tel. 263-0631, 236-1717
Valandos pagal susitarimą

Jurginų parodos karalaitė... Paroda bus Orland Park Place, 153 ir La Grange Rd., šeštadienį ir sekmadienį rugpjūčio 30-31 dienomis. Smulkesnių informacijų gali duoti Edward Mankus tel. 776-0848.